

SLOVENSKI POROČEVALEC

LETO XIII, ŠTEV. 112

Ljubljana, torek 13. maja 1952

Izdača za severovzhodno Slovenijo

POSAMEZNA ŠTEVILKA 6 DIN

Odkritje spomenika narodnemu heroju Žarku Zrenjaninu

Vlada bo pravočasno ukrenila vse, kar je potrebno, da zavaruje koristi naše države

Odgovor maršala Tita italijanskemu ministru predsedniku De Gasperi. - Kritika in protest proti sklepom londonske konference. - Nas ni nihče obveščal o teh razgovorih. - Groba kršitev mirovne pogodbe

Zrenjanin, 12. maja. V Zrenjaninu so včeraj dopoldne odkrili v navzočnosti tov. Tita in približno 120.000 ljudi spomenik narodnemu heroju Žarku Zrenjaninu.

Maršal Tito je prispeval v Zrenjanin ob deseti uri v spremstvu tov. Aleksandra Rankovića, Petra Stambolice, Milentije Popovića, Jovana Veselinova, Dušana Petrovića, Slobodana Penzića in Svetislava Stefanovića. Na železniški postaji so ga sprejeli predsednik Ljudske skupščine LR Srbije Iso Jovanović ter predstavniki Pokrajinskega komiteja partije, izvršnega ljudskega odbora AP Vojvodine ter mestnega odbora in ljudskega odbora Zrenjanina.

Na velikem zborovanju je govoril tudi maršal Tito. Ogromna množica ljudi ga je navdušeno pozdravila. Tovarš Tito je najprej pozdravil prebivalce Zrenjanina ter ljudstvo Vojvodine ter orisal lik Žarka Zrenjanina. Nato je nadaljeval:

»Ko se danes s tega mesta spominjamo minulih dni, moramo omeniti tudi vse trpkosti, ki jih je doživel ta kraj. Ob tej priložnosti bi rad ovrgel razne teorije in teorije, ki govorijo o tem, da so pe partizani v Jugoslaviji borili samo v gorah, se pravi, tamkaj, kjer so se lahko skrivali pred sovražnikom. Ravno najboljši sinovi vojvodinskega ljudstva zavračajo s svojo smrtjo in svojimi žrtvami to obrekovanje naših narodov. Tukaj na teh ravnih tleh brez gozdov, brez gora in gričev, so se borili sinovi Vojvodine že leta 1941. Zagrabilo so za orožje, da bi se skupno z drugimi jugoslovanskimi narodi borili za svobodo svojega ljudstva in srečnejšo bodočnost. V tem je tudi značilnost velikega boja ljudstva Vojvodine in velik prispevek, ki ga je ljudstvo dalo v tej borbi za našo skupno stvar. Sedaj nas obrekujejo z vseh strani, pripovedujejo neverjetne neumnosti in nas krivijo za nezasišeno obrekovanje. Umiljivo je, da zapadajo v protislovja proti dejstvu, ki so neizpodbitna in ki jih ne morejo ovreči. V naši državi ni sedaj nobenega kralja, nobenega kofiča, kjer se ne bi po 10 letih od tistih slavnih dni začela vstaje in revolucije, zbirali tisoči in sto tisoči ljudi spominjajo se pridobitev v tej borbi. Vsa Jugoslavija je bila bojno poročila in ne le bosenske in črnogorske gore, marveč tudi celotna naše ozemlje. In tudi ta ravna tla so bila krvavo poročila, na katerem so obračunavali z

izvršk, ki so hoteli zaslužiti našo državo in vsiliti svoj fašistični režim našim narodom.

Največja pridobitev osvobodilnega boja: bratstvo in enotnost

Maršal Tito je nato poudaril, da je med mnogimi pridobitvami osvobodilne vojne najpomembnejša pridobitev — bratstvo in enotnost naših narodov. »To je bila velika pridobitev, za katero se je izplačalo boriti in umirati. Prav to neomajno enotnost in ustvarjalni heroizem, ki je prišel od izraza v povojnem obdobju, obdaruje ves svet, obdarujejo vsi napredni ljudje. Le-ti obdarujejo naše narode, njihovo borbo in njihovo sedanje vztrajno stališče proti vsem težavam od zunaj, prav tako pa tudi njihovo herojsko borbo za boljše življenje.

Maršal Tito je nato omenil, da je bilo posebno v Vojvodini, kjer živi toliko narodnih manjšin, izredno važno, odpraviti vse, kar bi utegnile te narode ločiti in ustvarjati sovraštvo med njimi. »Medtem ko imamo tukaj srečno skupnost različnih narodov, medtem ko ni pri nas medsebojne mrznosti in borbe, ko ima sleherni narod in vsaka narodna manjšina svoje kulturne in druge pravice, pa onstran meje, ne daleč od tu, životarijo v mraku naši sorodniki, s katerimi surovo ravna in jih surovo preganjajo s sredstvi, kakršna je uporabljal Hitler nad našimi narodi. Našim sorodnikom v teh državah ne moremo pomagati, saj ravna tako z njimi pod vodstvom Sovjetske zveze. Pod njenim vodstvom preganjajo naše ljudi in uporabljajo metode, ki so prešle čez meje Sovjetske zveze v države, v katerih leta vlada. Tukaj ne moremo ničesar storiti in jih lahko samo žigosamo, razkrivamo in dokazujemo pred vsem svetom zverstvo, ki jih počenjajo. Nikdar ne bomo ubrali njihove poti, pa naj bi se zgodilo karkoli, saj smo socialistična država, socialistična država pa ne pozna preganjanja drugih narodov. Očitajo nam, da smo prešli iz socializma v nacionalizem, v praksi pa dokazujemo, da smo internacionalisti in sicer prav z najbolj pravično rešitvijo nacionalnega vprašanja. Pri nas je stvarnost, pri nas so dejstva, ki jih nikdar v zgodovini ne bo mogel nihče izpodbiti.

Upam, tovariši in tovarišice, da tudi tamkaj ne bo to večno trajalo, da bo

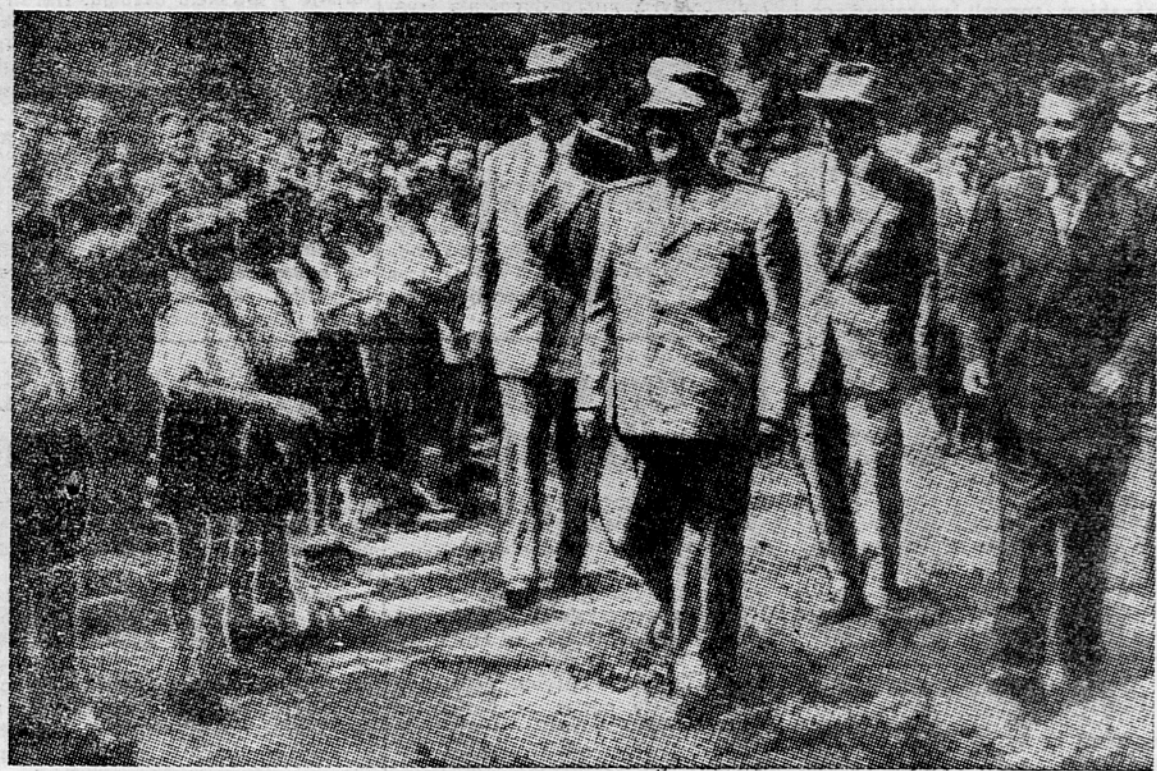
nekega dne tudi tamkaj zasijalo sonce, saj mrak ne more večno trajati. Tudi tamkaj mora zasijati sonce. To da to je stvar teh narodov, ki tamkaj žive in ki sedaj trpijo. Tudi mi smo nekdanj to pričakovali in imeli daljno in malone nedosegljivo perspektivo, da bomo dosegli to, kar smo dosegli sedaj, mnogo prej kot smo mislili.

V Londonu so prizadejali novo težko krivico narodom naše države

Maršal Tito je nato obširneje govoril o naših odnosih z Italijo. Dejal je: »Bržkone veste, in moram da ste tudi slišali, kar sem včeraj govoril o naših odnosih z Italijo. Tedaj nisem mogel govoriti o tistem, kar se je dogodilo v Londonu, saj sem se s temi stvarmi seznanil šele kasneje. Gre za Trst in londonske sklepe. Vi veste, da je po vsej naši državi nastal val ogorčenja proti nepravilni rešitvi tega vprašanja. Hoteli so nas potolažiti s tem, da so venomer govorili na raznih straneh, da smo podrobno seznanjeni o poteku razgovorov v Londonu. Nas pa ni nihče obveščal o teh razgovorih, nihče ni govoril, kako potekajo ti razgovori in tudi nihče nam ni povedal, kakšni bodo sklepi. Vse to so delali proti naši volji in brez naše vednosti. Edino, kar se je stalno ponavljalo i ustmeno i pisмено i po radiu v zvezi z vprašanjem, ki so ga obravnavali v Londonu, je bilo, da to, o čemer so razpravljali, ne bo prejudiciralo bodoče rešitve tržaškega vprašanja. Dejstva, ki so razvidna iz tistega, kar so tamkaj sklenili, pa dokazujejo, da ni točno, da bodoče rešitve tržaškega vprašanja ne bodo prejudicirali. Tamkaj so napravili nekaj, kar globoko zadeva koristi naše države. Dejstva so dejstva. Tamkaj so grobo kršili mirovno pogodbo in prizadejali novo težko krivico narodom naše države.

Tovariši in tovarišice, tukaj vam bom najprej prebral, kaj pravi gospod De Gasperi. Ne bom bral vsega, pač pa samo nekatere značilne odlomke. De Gasperi je poudaril, da bo Italija zahtevala izpolnitev določil londonske konference in sprito dejal: »Določno bomo stopili na Tržaško ozemlje. To je citat, to so njegove besede. Zatem je De Gasperi pripomnil: »Londonska konferenca je trdnjava in rov, iz katerih se Italija laže bori za svoje pravice.

Zamislite si tovariši, ta konferenca

Maršala Tita obhajajo pionirji s cvetjem

je trdnjava proti Jugoslaviji. Tako pravi De Gasperi. Če se bodo naši zahodni zavezniki v pretekli vojni jezili na to, kar bom tukaj povedal, naj se je predvsem na De Gasperija, ker on to pravi, in ne na nas. (Smeh.) Jaz to samo citiram.

Ta konferenca naj bi bila torej vrov in trdnjava, iz katerih bi se Italija lahko laže borila za svoje bodoče pravice. Te pravice pa zajemajo tudi Istro, Dalmacijo itd. To je torej ost proti naši državi, to je sramotna stvar, a se je ta gospod ne sramuje javno povedati.

Tovariši in tovarišice! De Gasperi pravi nadalje, da so se italijanski delegati stalno izogibali sleherni repukusiji ali povodu za repukusijo v cono B. On govori o repukusijah, da ne bi mi storili nekaj drugega, kar so oni tamkaj storili. Videli bomo ali so bile to repukusije ali ne. Na osnovi ukrepov, ki jih je bilo treba izvesti v cono A, si je italijanska vlada prizadevala, da bi se izognila kakršnemu koli kompromitiranju glede svojih položajev v cono B — skrb, ki jo globoko čuti Tržačani sami (t. j. ta njegova skrb, ne pa skrb Tržačanov).

De Gasperi misli: mi smo vse tako uredili, da bomo lahko dobili še cono B, če se bo le pokazala priložnost.

De Gasperi se sklicuje na tristransko izjavo in hoče tudi cono B

»Drugi cilj italijanskih delegatov — je dejal nadalje De Gasperi — je bil izogniti se pri redigiranju sporazuma nasprotujočim si težam o različnem interpretiranju pravnih postavk. Sporazum temelji na dejanskem stanju in se nanaša na to stanje.

Tako — je dejal De Gasperi — se nihče ne more sklicevati na ta sporazum, da bi v njem dobili opravičilo za kršitev mirovne pogodbe. Vidite, ta gospod De Gasperi, predsednik italijanske vlade, že v naprej govori o nečem, da bi nas nekoliko preplašil, ne pa preprčal, — ker nas sploh prepričati ne more — (Smeh) da ne bi ničesar ukrenili, da nimamo pravice, da bi karkoli ukrenili, saj niso ničesar prekršili, in zaradi česa naj bi mi imeli sedaj pravico, da ukrenemo nekaj podobnega. Povedal vam bom, tovariši in tovarišice, da so storili neverjetne stvari v Londonu, saj je to črno na belem. In nadalje pravi: »In navzlic nevarnosti, ki bi utegnile nastati ob takšnih delikatih vprašanjih, ni ničesar prejudicirano (spet stara pesem). V današnjem sporazumu ni nobene teze, nikakršne pravne postavke, ki bi bila v nasprotju z našim stališčem...» Sedaj govori o tem, da bi umirili italijanski narod in da bi mu dal upanje, saj upravičuje to s tem, kot češ da je italijanski narod nestrepen in nezadovoljen s tistim, kar se je zgodilo v Londonu. ...»Ničesar ni — je pripomnil De Gasperi — kar bi oslabilo naša pričakovanja, da bomo dobili celotno Svobodno ozemlje bodisi na temelju mirovne pogodbe, bodisi na temelju tristranske deklaracije. Gospod De Gasperi demantira torej tiste zahodne odgovorne kroge, ki pravijo, da v Londonu ni bila prejudicirana rešitev tržaškega vprašanja. Pravi torej, da ni bilo nič storjenega, kar bi mu omogočilo, da bi si prisvojilo celotno ozemlje, se pravi tudi cono B, jaz mu na rečem, da cone B ne bo videla (burno ploskanje in skandiranje Tito — Partija).

Sporazum in komunike — je nadaljeval De Gasperi — se morata nanašati na celotno Tržaško ozemlje. Vidite torej, on pravi, da se tisto, kar so stavili v resolucijah glede na cono A, nanaša na celotno ozemlje, tudi na cono B. Sedaj naj ga vprašajo, zakaj je stavil notri tudi cono B. To nismo storili mi, pač pa on. Sedaj se sprašujemo, kaj je resnica: ali tisto, kar govore zavezniški krogi — Amerika in Anglija, ali tisto, kar govori De Gasperi. Prepričan sem, da je resnica tisto, kar govori De Gasperi, da se je tu skuhala kaša, ali da so to zamaskirali, da se ne bi preveč kadilo.

Vidite, tako pravi De Gasperi: »...bodisi na osnovi mirovne pogodbe, bodisi na osnovi tripartitne deklaracije, Toda mi tristranske deklaracije ne priznavamo, na osnovi mirovne pogodbe pa on Svobodnega tržaškega ozemlja ne more dobiti, ker določa mirovna pogodba Svobodno tržaško ozemlje, ne pa Svobodno ozemlje italijanskega Trsta. Če je Svobodno, potem ni italijansko, ni De Gasperijevo, ampak Tržaško Svobodno ozemlje. Tako je s to stvarjo. Mi smo v naših predlogih v zadnjem času podarjali, da se tako ne bomo sporazumeli. Naj se izdela mirovna pogodba z določenimi popravki, da lahko izmenoma upravljata STO italijanski in jugoslovanski guverner. Tako je pravilno. Potemtakem so v Londonu grobo prekršili mirovno pogodbo.

Nihče nas ne more prevariti s triki

»Pozicije v Trstu — je dejal De Gasperi — so prešli v roke Italijanov. Kaj se preostane? Preostane samo se pri-sotnost zavezniških vojaških sil, ki nimajo več nobene besede v upravi, marveč so tamkaj samo kot firma.

De Gasperi pravi nadalje nekaj na naš račun: »To je moja vera, moja misel. Zmerom pričakujemo, da bo Jugoslavija spoznala, da je pravičen in casten mir koristen in celo potreben za obe državi...» Ali ste ga videli, s čim nas tolaži. Končali so stvar, sedaj pa zahtevajo sporazum. Nihče nas ne more prevarati s takšnimi triki, saj smo že precej tega doživeli in preizkusili. (Ploskanje.) Ne moremo verjeti takšnim trikom. Mednarodna javnost bo nekega dne spoznala, kako je s to stvarjo in se bo zgrozila sprico takšnih dejstev. Ta njegova izjava je samo za zunanjo uporabo, saj on in njegova vlada ter italijanski vladajoči krogi sploh, tamkajšnje razne fašistične in informbirojske klike itd. skušajo naprtiti vso krivdo za poslabšanje odnosov med nami in Italijo na naš hrbet, saj že ves svet sedaj zatrjuje, da smo stalno zahtevali, da bi prišlo do sporazuma, da smo stalno dajali predloge in sicer dobre predloge, kako naj bi ta vprašanja rešili. Njim pa niso potrebni dobri odnosi z nami. In ne samo njim — tukaj je glavni cinitelj Vatikan, katoliška cerkev, ta je pobudnik, tega se zelo dobro zavedamo. Tu ne gre samo za ped zemlje, za Trst, marveč za vso Jugoslavijo, za to, da bi to socialistično Jugoslavijo na neki način razbili, saj so katoliška cerkev in reakcionarni krogi v katoliški cerkvi, tudi na reakcionarni elementi v vsem svetu, ki nastopajo v vseh linijah proti nam v Evropi, Ameriki in povsod. Le-ti so nam doslej mnogo škodovali in nam bodo še škodovali.

Rad bi povedal, ker nisem mogel to storiti včeraj, našim katoliškim duhovnikom, ki večidel gledajo samo Rim in ne našega ljudstva ter koristi svoje države, da sodimo, da je vsakdo, pa naj si bo na kakršnekoli cerkvenem položaju, ki ne varuje koristi svojega ljudstva in ki ni s svojim ljudstvom — agent tuje politike. (Tako je.) Agentom tuje politike pa ne moremo dovoliti, da bi rovarili, kajti vidite tovariši in tovarišice, tudi tisto Kominforma s severa hoče obdržati agente v naši sredini, mi pa jih zapiramo in ne bomo dovolili nobenemu Informbiroju ali Rimu, da bi jima to pri nas uspevalo. (Tako je.) Na tem mestu poudarjam, da je sleherni državljani naše države dolžan predvsem varovati koristi svoje države in svojega ljudstva.

Maršal Tito o sklepih londonskih pogajanj

Dovolite mi tovariši in tovarišice, da preberem sedaj nekatere sklepe londonskih pogajanj. Tukaj je seveda marsikaj lepo prikrito, vendar pa se dajo razkriti mesta, iz katerih je razvidno, da se tisto, kar je De Gasperi tako sladkobno priznal, skriva za temi formulacijami. Prešel bom takoj na drugo točko.

»Tri vlade so se ravnale po postavki, ki je vsem skupna, da morajo biti namreč priprave takšne, da ne prejudicirajo dokončne rešitve tržaškega vprašanja kot celote in da prav tako jamčijo vsem prebivalcem cone A... (tu se ne omenja cona B, le-to omenja samo De Gasperi) — človečanske pravice in temeljne svobostine, ne glede na narodnost, spol, jezik in vero.

Torej oni tu pokažejo, da je točno tisto, kar pravi De Gasperi. On pravi, da ne prejudicirajo. Da ne prejudicirajo, to pomeni, da ne prejudicirajo. Nadaljevanje na 2. strani

Iz govora maršala na proslavi obletnice ljudske vstaje v Hrvatskem Zagorju

Obtožujemo tiste, ki hujskajo italijanski narod in ga hočejo spet zapeljati v novo pustolovščino

Na zborovanju v Krapini, o katerem smo obširno poročali že v nedeljski številki lista, je imel maršal Tito govor, ki so ga navzoči spremljali z dolgotrajnim in burnim ploskanjem. V začetku svojega govora je maršal Tito dal priznanje ljudstvu Hrvatskega Zagorja za njegovo častno udeležbo v narodnoosvobodilni vojni in ga pozval, naj čuva največjo pridobitev tega osvobodilnega boja: bratstvo in enotnost, ta vir vseh naših moči, brez katerega ne bi bilo nove socialistične Jugoslavije, brez katere ne bi bilo srečnega življenja.

Maršal Tito je nato govoril o zgodovinskem pomenu našega odpora Sovjetski zvezi in satelitskim državam 1. 1948 in dejal, da je to druga največja zmaga v naši najnovejši zgodovini, kajti če se ne bi bili uprli, bi postali kolonija in ropali bi nas, kakor ropajo druge narode, ki živijo pod vodstvom Sovjetske zveze. V najzljivejših dneh je naše ljudstvo pokazalo izredno junastvo, ki ga je obdudoval ves svet.

Potem je govoril o odnosih z Italijo in o vprašanju ter dejal, da je govoril o tej stvari že v parlamentu in da takrat ni mislil, da bo potrebno tako kmalu spet o tem govoriti. V Italiji pa se je razbohotila največja fašistična gonja zoper našo državo, ker ne morejo razumeti, da imamo mnogo skupnih interesov in da bi se prav lahko sporazumeli o tržaškem vprašanju. Italijanski vodilni krogi izkoriščajo sleherni malenkost, da bi dosegli svoje namene. Tako so izrabili tudi govor Gošnjaka na kongresu rezervnih oficirjev ter trdili, da je žalil italijansko vojsko. — Maršal Tito je navedel nekaj odlomkov iz Gošnjakovega govora ter poudaril, da so bila navedena samo zgodovinska dejstva. Potem je navedel tudi nekatere odlomke iz italijanskih listov, ki so polni žalitev, napadov na našo armado in poveljevanja fašističnih osvajačev. Pisanje italijanskih listov dokazuje, da sami kritizirajo in zmerjajo svoj narod.

»Kadar pa mi govorimo,« je naglasil maršal Tito, »stokrat mislimo na vladajočo klico, na tiste, ki tlačijo italijanski narod. Kadar govorimo o slabosti vojske, ne govorimo o vojski ita-

lijanskega naroda, temveč o fašistični vojski, o tisti klici, ki se ji je posrečilo, da se je s pomočjo svojih ljudi obdržala na oblasti. Mi smo videli, da se italijanski vojak zna bojevati, kadar se bojuje zase in za pravično stvar. Mi smo videli garibaldince, dobrovoljce v naši slavnih partizanski vojski, ki so se bojevali in junsko umirali. Oni so edini, ki rešujejo čast italijanskega naroda. Od Mussolinija do danes pa so ljudje, ki pljuvajo na lastni narod. Ta narod pa bo nekega dne prišel do moči, da bo z njim obračunal ter kretnil na pot, ki bo prinesla srečo, mir in bratstvo z drugimi narodi. V tem je bistvo!

Verjamem, da ni niti enega poštenega človeka v Jugoslaviji, ki bi za vse, kar storijo nam, obtoževal ves italijanski narod. Mi obtožujemo tiste, ki hujskajo italijanski narod in ki ga hočejo spet zapeljati v pustolovščino zoper našo državo. Verujem, da se italijanski narod ne bo dal zapeljati. S tega mesta lahko rečem, da imajo naši narodi simpatije do italijanskega naroda, ki po ogromni večini trpi neverjetno revščino. V južni Italiji so še danes latifundije, kjer delajo ljudje kot sužnji. Zato je tam nezadovoljstvo. Ali se bodo taki ljudje, če jih pozeno v vojno, hoteli bojevati za De Gasperija in njegove? Ne bodo hoteli! Nimajo vzroka, da bi se bojevali. Mi cenimo italijanskega delavca in kmeta, ker vidimo njegovo zavednost. To ni živina, ki bi šla tja, kamor jo hočejo poslati oblastniki, ki bi radi spet v tem delu Evrope napravili novo vojno žarišče. V tem je bistvo vsega. Nihče zaradi tega ni razžalil vojske italijanskega naroda, temveč je govoril čisto resno o tistih, ki so zakrivali neštete zločine nad narodi v naši državi.

Zalostno je, da moramo po šestih letih s tako ostrimi besedami odgovarjati na obrekovanja naše države. Ali želimo mir z italijanskim narodom? Želimo! Drug ob drugim smo in ločiti se ne moremo. Ne moremo se ločiti, ker imamo skupne meje. Mnogi gosposkarski razlogi nas silijo, da naredimo najboljše politične in gospodarske odnose. Oni pa tega ne želijo in spet hujskajo na vojno.

Za primer je navedel, da so tudi govori na zborovanjih italijanskih ofi-

cirjev polni vojnih hujskarij, ter nadaljeval:

»Tu pa smo mi. Niti za pol odstotka nam niso povrnil tiste strašne škode, ki so jo nam napravili, in mrtvih nam ne morejo vrniti, spet pa govorijo o vojni. Ali lahko na vse to molčimo? Ali lahko nekdo zahteva od nas, da ne bi tega razkrinkali pred vsem svetom in povedali, da so oni vojni hujskaci, ko ves svet ve, da je treba ukrotiti vojne hujsake. Človeštvo mora paziti na žarišča novih vojnih izžvanz, a tak žarišča so tam na oni strani naše meje.

Zahtevamo od vsega sveta, da razume naše stališče

Maršal Tito je opozoril, da sanjajo o tistih mejah, ki so jih sami krijali 1. 1941, ter nadaljeval:

»Mi nismo protestirali. Mislili smo, da so to razgrete glave, neodgovorni ljudje. Mislili smo, da so to stvari, ki jih ne bi bilo treba pogrevati, ker bi se odnosi se bolj poslabšali. A sedaj, ko nas hočejo ocrniti pred vsem svetom in ko se je začelo pisati že v inozemskem tisku, da smo mi trmasti in nespraviilivi, ceprav se hoče italijanska vlada baje z nami lepo sporazumeti, moramo povedati svoje. Oni hočejo sporazuma z nami, oni hočejo poslabšanje odnosov. Oni nas obrekujejo na vseh straneh, pripovedujejo o naših slabostih, o naši bedi, našem divjstvu, naši nekulturi. Na njihovi strani ni nobene geste, ki bi pomenila tudi najmanjši znak prijateljstva do naše države in do naših narodov. Kako bi mi mogli doseči na ta način, kar žel ves svet, da bi bila tu ustvarjena mirna atmosfera? Ne moremo! Zahtevamo od vsega sveta, da razume naše stališče, naš položaj, za katerega mi nismo krivi, razume pa naj tudi to, da stojimo tu čvrsto kot kremen in da nas nihče ne more niti za ped premakniti z ozemlja, na katerem smo.

Govoreč o pogajanjih v Londonu, je maršal Tito dejal:

»Če je bilo Italiji potrebno, da zaradi notranjih interesov italijanske vlade in demokratske stranke doseže kak

Tržaški škof Santin zlorablja cerkveno oblast za iredentistično propagando

Pismo delegatov sindikalne konference Istrskemu okrožnemu ljudskemu odboru — Istrski duhovniki naj prekinajo zveze s fašističnim škofom

Koper, 12. maja. Delegati, ki zastopajo 3000 članov sindikalnih podružnic mesta Koper, so s večerajšnje konference Mestnega sindikalnega sveta poslali tržaškemu duhovniku odprto pismo, v katerem jih pozivajo v borbo proti porajajočemu se fašizmu v Trstu in v Italiji.

„Primorski dnevnik“ o govoru maršala Tita

Trst, 12. maja. Tržaški Slovenci so z odobravanjem sprejeli večerajšnji govor maršala Tita. »Primorski dnevnik« poleg maršalovega govora v današnji številki objavlja tudi uvodni članek v katerem poudarja, da sta že drugi v kratkem razdobju jugoslovanska vlada in maršal Tito osebno odločno nastopila v obrambo pravic in interesov slovenskega prebivalstva na STO, ki jih italijanski imperializem vedno predrzneje ogroža.

»Odločna beseda Jugoslavije ob začetku londonske konference — je nadalje rečeno v članku — je preprečila da bi rimski izsiljevalci dosegli od obeh zahodnih velesil takšne koncesije, ki bi praktično pomenile priključitev Trsta in cone A k Italiji.

»Primorski dnevnik« dalje poudarja da zdaj, ko se je londonsko mešetarjenje končalo s tem, da je Italija po grobi kršitvi mirovne pogodbe dobila obseirne upravne pravice v Trstu, prihaja iz Jugoslavije ne le odločen protest, ne le zatrdilo, da Jugoslavija ne priznava krivičnih londonskih sklepov, temveč tudi resno opozorilo italijanski vladi, naj pazi, kam vodi njena politika.

Figl v ZDA

New York, 12. maja. (UP) Avstrijski kancler Leopold Figl je prišel večeraj v New York na uradni obisk. Med svojim bivanjem v ZDA se bo Figl razgovarjal s predsednikom ZDA Trumanom in zunanjim ministrom Achesonom o možnostih za sklenitev pogodbe z Avstrijo. Po prihodu v ZDA je kancler Figl izjavil, da pogodba ne bi smela biti podpisana brez sodelovanja ZSSR, saj bi bila s podpisom ločene pogodbe presekane država na dva dela, od katerih bi del ostal pod sovjetskimi nadzorstvom.

Govor maršala Tita v Zrenjaninu

(Nadaljevanje s 1. strani)
prejudicirajo — za koga? Za Italijo. Se pravi, da s tem, kar so sedaj dosegli, se ne rešeno, da v prihodnje ne bodo dosegli še več. Tako je s to stvarjo, v tem je trik. Saj je De Gasperi dovolj jasno povedal, da so odločno stopili na tržaška tla in da bodo sedaj nadalje napadali, saj imajo londonski rov in londonski bunker. Tako je s to stvarjo. Potemtakem, kadar se govori o pravicah, o tem, da bodo varovali pravice vseh narodnosti in prebivalcev, jaz tega ne verujem, ne verujem, da jih bodo varovali, saj so dali vso oblast Italijanom v roke.

Italija je dobila proste roke v Trstu

In še več. Rekli so, da bodo prišli na mesto sedanjega osebja na položaje Italijani. To pomeni, da bodo odpuščali že tako nizko število Slovencev in naprednih Italijanov, ki so s njimi. S tem je dobila Italija proste roke. O vseh vprašanih odločajo direktorji, ki jih predlaga italijanska vlada in jih postavlja vojaški poveljnik. Vojaske poveljniki imajo v resnici samo majhno formalno delo, brez pravega pomena, saj bodo italijanski direktorji lahko delali karkoli bodo hoteli.

Dalje, tovariši in tovarišice. Šesti odstavek se glasi:

Italijanska vlada bo predlagala, poveljniki cone pa bo postavil starejšega upravnega direktorja. Starejši upravni direktor bo odgovoren poveljniku cone in bo po navodilih le-tega upravljal po dveh direktorjih in voditeljih civilno upravo, kakor je rečeno v dveh naslednjih točkah. Pod svojo upravo bo imel:

a) ravnanstvo za notranje zadeve, ki bo imelo naslednje oddelke: lokalno upravo (predsedstvo cone in občine), oddelke za delo, oddelke za socialno pomoč, urad za zdravstvo, poslovni urad, urad za cenzus in gasilsko službo. (To je vse, tovariši, znotraj). Umiljivo je, da niso dodali še k temu petenje kostanja. (Smeh). Drugače tako in tako ni potreba. Trst so izročili Italiji. To je jasno.)

b) ravnanstvo za finance in gospodarstvo, ki bo imelo naslednje oddelke: oddelke za trgovino, oddelke za proizvodnjo, finančni oddelke, transportni oddelke, oddelke za javna dela in službe (razen gradbenih del in nastanitve ameriških in britanskih čet). Britanci in Američani bržkone ne bodo prišli sedaj pod poveljstvo Italijanov. To vem, to nam je jasno.

Tovariši, Trst in ljudje, ki žive v njem, so izročeni na milost in nemilost fašističnim in polfašističnim reakcionarnim elementom, ki se bodo sedaj vgnjezdili v Trst.

Z iste konference so poslali tudi pismo predsedniku Istrskega okrožnega ljudskega odbora, v katerem protestirajo proti iredentističnemu delovanju tržaškega škofa Santina in priporočajo predsedniku, naj prepreči, da bi škof Santin še nadalje z grožnjami in zlorabljanjem cerkvene oblasti pritiskal na duhovnike v jugoslovanski coni in jih hujskal proti ljudski oblasti.

»Zborovanje duhovnikov naše cone — je nadalje rečeno v pismu — ki ga je nedavno sklical in vodil škof Santin, je najboljši dokaz, da misli nadaljevati s svojo iredentistično politiko. Na tej konferenci je Santin govoril vsem tistim duhovnikom, ki se niso izkazali kot dovolj aktivni propagatorji iredentizma mal fašizma pri nas in kot borci proti ljudski oblasti in našim socialističnim pridobitvam.

Grozil je z najstrožimi disciplinskimi kaznimi, če ne bodo sledili njegovi iredentistični politiki.

Delegati sindikalne konference v pismu nadalje naprošajo predsedstvo okrožnega ljudskega odbora, da onemogoči nadaljnje izvajanje iredentistične propagande in širjenje narodne mržnje v Istrskem okrožju. Hkrati pa zahtevajo, naj duhovniki v Istrskem okrožju prekinajo vse zveze s fašističnim škofom Santinom. »Santina poznamo kot pripadnika fašizma, sovražnika Slovencev in Hrvatov ter sejalca narodne mržnje, diskriminacije in potujčevanja v naših krajih, v Trstu, Gorici in na Reki. Mi nismo pozabili, da je za to svoje delovanje zasilil Mussolinijevo zlato medaljo, čin fašističnega majorja in tržaško škofijo, od koder je z nesramnimi intrigami izpodrinil škofa Fogarja, zaključuje pismo delegatov sindikalne konference.

Ob koncu članka se izraža upanje, da bodo v Rimu razumeli jasno in razločno opozorilo Jugoslavije. »Predvsem pa upajmo — poudarja list — da bodo to opozorilo razumeli tudi vsi tisti na zahodu, ki so doslej popuščali tej nevarni rimski igri.

Postopek glede opej za italijansko državljanstvo je v celoti končan

Beograd, 12. maja. (Tanjug) Kakor je zveled sodelavec Tanjuga, je izdala vlada FLRJ v skladu z določbami mirovne pogodbe z Italijo na podlagi 19. člena te pogodbe pravčasno potrebne zakonske določbe, po katerih so imele osebe, ki so 10. junija 1940 bivale na področju, priključenem FLRJ po mirovni pogodbi z Italijo, pravico opcije za italijansko državljanstvo.

Da bi bila dosežena čim popolnejša soglasnost pri reševanju vseh vprašanj v zvezi z opcijami, je bil 23. decembra 1950 med FLRJ Jugoslavijo in Italijo sklenjen poseben sporazum, ki je odprl nov rok za naknadno vložitve optičkih izjav do 15. aprila 1951.

Pri reševanju vloženih optičkih pristojne jugoslovanske oblasti, skladno z določbami mirovne pogodbe, upoštevale potrebo po enotnosti družine optantov in druge okoliščine za pravilno izvajanje teh določb. V ta namen so v okviru sporazuma z dne 23. decembra 1950 spreminile prejšnje neugodne določbe, tako da so bile vedno optantov optičske prošnje ugodno rešene.

Postopek z vloženimi izjavami o opciji za italijansko državljanstvo v smislu omenjenega sporazuma z dne 23. decembra 1950, vstevši tudi postopek v drugi stopnji o vloženih pritožbah ter postopek o prošnjah za revizijo odklonilnih rešitev, je končan v celoti, s čimer je vlada FLRJ popolnoma izpolnila obveznosti, ki jih je imela po določbah mirovne pogodbe z Italijo glede ureditve državljankega statusa oseb s področja, priključenega FLRJ Jugoslaviji.

Konferenca za mednarodno pomorsko pravo

Bruselj, 11. maja. Konferenca za mednarodno pomorsko pravo, ki se je začela v ponedeljek v Bruslju, se je končala v soboto s podpisom treh konvencij, in sicer o kazenskopravnih pristojnostih pri trženju ladij, veljavnosti državljanstvih pravnih predpisov in zaplenitvi ladij. Na konferenci je sodelovalo 29 držav.

Atomska energija v mornarici

Washington, 11. maja. (UP): Minister za mornarico — ZDA Kimball je danes izjavil, da upa, da bo ameriška vojna mornarica razpolagala v 10 letih z najmanj po eno ladjo vsake vrste na atomski pogon. Pripomnil je, da v ZDA že grade podmornice na atomski pogon, ki ga lahko uporabljajo tudi ostale ladje n. pr. križarke, letalonosilke in rušilci.

Kimball je prav tako dejal, da bi bila v vojni poglavitna naloga mornarice ZDA uničenje sovjetskih podmornic. V ta namen bi ameriška mornarica uporabila posebne podmornice za borbo proti podmornicam, skupine letalonosilk, helikoptercam, letalske patrulje za oporišč na kopnem.

Konstruktor letal Messerschmidt v Španiji

Madrid, 12. maja. Nemški konstruktor letal »Messerschmidt« je prišel v Španijo. Kakor je zveleda zahodno nemška časnikarska agencija, se bo »Messerschmidt« dogovoril s Francovo industrijsko upravo za konstruiranje transportnega letala na raketni pogon, ki bi dosegel brzino nad 1000 km na uro.

Poročilo OZN o ekonomskem napredku

Naraščanje proizvodnje dobrin, manjša potrošnja na osebo — Oboroževanje zavira dviganje življenjske ravni

New York, 12. maja. (Reuter) Odbor za ekonomska vprašanja OZN poudarja v svojem poročilu, ki je bilo sredi objavljeno, da je bila lani na svetu večja proizvodnja dobrin kot v katerem koli prejšnjem letu. S tem v zvezi pa se je povečala tudi preskrba prebivalstva s potrebnimi blagom. S poročilo poudarja, da sta industrializacija in slaba žetev prisilili vlade Českoslovaške, Madžarske in Rumunije, da so vnovič uvedle racioniranje življenjskih potrebščin. Mednarodna trgovina držav sovjetskega bloka je v tem razdobju nazadovala zaradi omejitve, ki so jih uvedle zahodne države pri izvozu glavnih surovin in opreme v države pod sovjetskimi nadzorstvom.

Po tem sporočilu se je preskrba prebivalstva z življenjskimi potrebščinami večala bolj počasi kot je naraščalo prebivalstvo. Potrošnja življenjskih potrebščin na osebo je bila lani manjša kot pred 15 leti. Če bi se omilila politična napetost na svetu, je rečeno na koncu poročila, zaradi česar bi se zmanjšali oborožitveni stroški, bi se povečale tudi možnosti za dviganje življenjske ravni tako v industrijsko razvitih kot v nerazvitih državah.

Pomoč ZDA arabskim beguncem

Washington, 12. maja. (Reuter) Odbor za zunanje zadeve Predstavnškega doma ZDA je priporočil, da bi pripadale ZDA 65 milijonov dolarjev za ponovno naselitev arabskih beguncev iz Palestine in 76 milijonov dolarjev za nastanitev izraelskih naseljencev. Odbor pa opozarja, da ZDA ne bodo vedno dajale to pomoč in da imajo vzrok, da pričakujejo prepričljive dokaze o uspehih se v tem letu.

Glavni problem arabskih beguncev je še vedno njihova ponovna naselitev. Po načrtih komisije OZN za Palestino se mora 150.000 družin arabskih beguncev vnovič naseliti in vključiti v gospodarstvo držav Bliznjega vzhoda. Od tega števila je 90.000 kmečkih družin, druge pa so delavske in obrtniške družine. Odkar se je začel izvajati program OZN na rešitev begunskega problema, so dale ZDA 93 milijonov dolarjev v ta namen, vse druge države pa skupno 60 milijonov dolarjev.

Pan Mun Jom

Pan Mun Jom, 12. maja. (AFP). Na današnjem plenarnem sestanku v Pan Mun Jomu je severnokorejski general Nam Il je spet obtoževal Združeno povojstvo zverinstev nad kitajskimi in severnokorejskimi ujetniki. Ko je nato izrazil domnevo, da želi Združeno povojstvo prekinitev pogajanj, je general Nam Il vztrajal, da so sestanki vsak dan.

Na obtožbe generala Nama Il je nastopil zastopnik Združenega povojstva Thurner Joy in dejal, da se strinja z zahtevom, da bi bile seje vsak dan da pa Združeno povojstvo ne želi podpirati propagande Severnih.

Demonstracije v Tunisu

Tunis, 12. maja. (Reuter). Tunizijski nacionalisti so nocoj vnovič demonstirali proti vladi Salah Edin Bakusa. Demonstranti so vrgli 3 točne bombe na policijsko stražo pred sliko pred sednika vlade. Policija je začela streljati iz streljanih pušk. Ranjenih je bilo na obeh straneh več oseb. V istem času so bile 3 druge eksplozije v evropskem delu mesta. V uradnih krogih izražajo bojazan, da se bodo neredi razširili.

Obisk v zunanjem ministrstvu

Beograd, 12. maja. (Tanjug). Pred odhodom na Finsko je opolnočeni minister Finske v Beogradu Vile Niskanen obiskal v ministrstvu za zunanje zadeve pomočnika ministra za zunanje zadeve Bogdana Crnobrnjo in se pomudil z njim v daljšem razgovoru.

Božidar Jakac razstavlja v Švici

Bern, 12. maja. Danes so v Arbonu na Bodenskem jezeru odprli razstavo slik, grafik, plastik in mozaikov 6 švicarskih slikarjev. Na razstavi sodeluje tudi naš umetnik Božidar Jakac s 46 deli. Božidar Jakac je bil navzoč pri otvoritvi razstave.

Montgomery v Ankari

Ankara, 12. maja. (AFP). Pomočnik vrhovnega poveljnika oboroženih sil Atlantskega pakta maršal Montgomery je prišel sinoči iz Aten v Ankaro, kjer bo ostal štiri dni. Maršala Montgomery bosta sprejeli ob njegovem obisku v Ankari predsednik turške republike Bajar, predsednik vlade Menderes in zunanji minister Köprülü.

Po sklepih londonske konference bodo pri angloameriški vojaški upravi dobili najvišja mesta italijanski funkcionarji, imenovani iz Rima, da bodo branili ogroženosti pravice Italijanov v Trstu.

— Sedaj smo tu, da vas bomo zaščitili ...

Francoski načrt o svetovnem popisu oborožitve

New York, 12. maja. (Tanjug) V komisiji za razorožitev, ki zaseda že mesec dni, je prejšnji teden francoski delegat Jules Moch predložil načrt o svetovnem popisu oborožitve, ki določa, da bi izvedli popis v treh obdobjih in ne v petih, kot predlaga ameriški načrt. Moch je dejal, da bi izvedba tega načrta omogočila, da bi dobili čimprej popolna obvestila o vojaški moči posameznih držav. Po francoskem načrtu bi prvi del popisa obsegal splošni obseg oborožitve in oboroženih sil, drugi del njihovo organizacijo, tretji pa njihovo operativno vrednost. Informacije o atomskem orožju bi bile razdeljene med vsa tri obdobja.

Sporazum v ameriški petrolejski industriji

Denver, 12. maja. (AFP). Po 12-dnevni stavki delavcev v petrolejski industriji »Standard Oil of petrolejske družbe« »Standard Oil of Kalifornija« in zastopniki neodvisnih sindikatov sporazumeli. Petrolejska družba je privolila na zvišanje delavskih mezd za 18,5 centov na uro. To zvišanje je sprejela večina sindikatov kot kompromisno podlago. Ostale petrolejske družbe pa so to povečanje odklonile.

To je prvi sporazum z veliko petrolejsko družbo, od kar se je začela stavka, ki znatno vpliva na padanje ameriške proizvodnje petroleja.

SLOVENSKI POROČEVALEC

Koper, 11. maja. (Tanjug). Več kot 25.000 delavcev in kmetov Istrskega okrožja je zapustilo večeraj svoje tovarne in polja, da bi dalo na zborovanjih v mestu Kopru in Bujah duška svojem ogorčenju proti odločitvam londonske konference.

Na zborovanju v Kopru, ki se ga je udeležilo okoli 15.000 oseb, je član okrajnega komiteja Partije Furlan poudaril, da prebivalstvo Istrskega okrožja ne bo nikdar priznalo rezultatov londonske konference. »Mi jih ne priznamo — je dejal Furlan — ne le zato, ker najbolj grobo kršijo mirno pogodbo z Italijo, ampak predvsem zato, ker to mešetarjenje globoko zadeva tudi naše koristi in povzroča nove težave našim narodom.

Tudi na zborovanju v Bujah je 10.000 prebivalcev bujskega okraja poudarilo, da ne bodo nikdar sprejeli sklepov londonske konference. Oba govornika, predsednik okrajnega ljudskega odbora Anton Gorian in predsednik italijanske unije za Istru in Reko Gusto Massa rotto, sta obsodila dejstvo, da dajejo fašistom v Trstu in Italiji nove koncesije, in poudarila, da je londonska konferenca dala nove koncesije italijanskemu imperializmu, ki pomeni največjo nevarnost za mir.

Trst, 12. maja. Slovanstvo-italijanska ljudska fronta je objavila svoj volilni program za tržaško občino. V političnem delu programa Slovanstvo-italijanska ljudska fronta opozarja, da je glavna ovira za dejansko ustvaritev Svoobodnega tržaškega ozemlja v tem, da imajo iredentistične stranke monopol nad tržaškim gospodarskim, političnim in upravnim življenjem, kar je posledica diskriminacijske politike, ki jo je junija 1945 izvajala angloameriška vojaška uprava na škodo delovnega ljudstva.

Ljudska fronta zahteva ustvaritev Svoobodnega tržaškega ozemlja z jamstvom obeh sosednjih držav, da bi se tako zajamčil njegov obstoj in miren razvoj; uveljavljanje enakopravnosti med Slovenci in Italijani; pravico, da si tržaško ljudstvo samo izvoli svoje vladne organe; nacionalizacijo ključnih gospodarskih naprav, ter da se Tržaškemu ozemlju izroči vsa imovina, ki

je na področju Tržaškega ozemlja prej pripadala italijanski državi.

Svoj volilni program je objavila tudi Lista slovenske skupnosti. V programu poudarja, da se bodo njeni kandidati borili za dokončno ustvaritev STO, za resnično enakopravnost Slovencev in Italijanov, za razveljavljanje fašističnih potujčevalnih zakonov, za široko obseirno samoupravo. Proti zastopavljanju Slovencev na gospodarskem področju, za povrnitev gospodarske škode, ki jo je Slovincem prizadejal fašizem, za stalnost in samostojnost slovenskega solstva, za pomoč slovenskemu kmetu, proti razlaščenju slovenske zemlje, za progresivno obdavčenje in za to, da bodo imeli domači delavci in uradniki prednost pri sprejemanju na delo.

London, 11. maja. Jugoslovanska motorna ladja »Crna gora« je večeraj odplula iz Velike Britanije s prvo skupino naših beguncev, bivših vojnih ujetnikov in ljudi, ki jih je zapeljala sovražna propaganda ter so med narodnoosvobodilno vojno zapustili domovino in se potikali po begunskih taboriščih.

Beograd, 11. maja. Clan senata republike Cile g. Radomir Tomich je prišel sinoči s soprogom v Beograd. Tomich je po rodu Jugoslovian in je prišel v Jugoslavijo kot gost vlade FLRJ.

Kairo, 11. maja. Egiptovski časnik »El Ahrām« je objavil večeraj najnovejšo predlogo Velike Britanije za povrnitev angloegiptovskega spora. Britanska vlada je pripravljena egiptovskega kralja Faruka priznati za suverena kralja, vendar s pogojem, da suvansko ljudstvo poprej samo izjavi, ali je za to. Da bi suvanskemu ljudstvu omogočili, da prosto izrazi svoje mnenje, predlaga britanska vlada, naj Egipt in Velika Britanija olajšata avtonomni režim v Sudanu z novo ustavo. Če bi Egipt vztrajal na plebiscitu v Sudanu, bi Velika Britanija to sprejela s pogojem, da bi ljudstvo neposredno glasovalo v pokrajinah severnega Sudana, t. j. v najbolj razvitem delu dežele, posredno pa v Južnem Sudanu. Časnik piše, da predlaga Velika Britanija sklicanje tristranske konference v Kartumu, na kateri bi sodelovali predstavniki Egipta, Velike Britanije in Sudana.

Policija prepovedala zborovanje Ljudske fronte

Kominformovci ranili predstavnika OF — Fašistični govorniki vztrajno poveljujejo Mussolinija

Trst, 12. maja. Policija je sinoči samovoljno prepovedala zborovanje Slovanstvo-italijanske ljudske fronte v Lonjerju pri Trstu, na katerem bi moral govoriti predsednik OF za Tržaško ozemlje, Branko Babič.

Ze v popoldanskih urah so se s avtobusi pripeljali v Lonjer kominformovski pretepači iz Trsta in Italije, kot poslušalstvo za kominformovski zborovanje, katerega se je udeležilo poleg njih le 10 domačinov. Po svojem zborovanju so kominformovski pretepači napadli kamion, na katerem je bil govorniški oder in zvočnik Slovanstvo-italijanske ljudske fronte ter zahtevali namil predstavnika OF Danila Turka. Policija je bila ob napadu prisotna, a ni intervenirala, temveč je incident uporabila kot pretezo za prepoved zborovanja. Kljub odločni intervenciji

Branka Babiča, ki je inšpektorju policije naglasil, da je prepoved zborovanja protizakonito dejanje, policija ni prekalala svoje odločitve.

Prebivalstvo Lonjerja, ki je polnoštevilno prišlo na zborovanje, se je zgrajalo nad fašističnim početjem kominformovskih pretepaških skupin ter nad ravnanjem policije.

Današnji »Primorski dnevnik« protestira proti ukrepu tržaškega občinskega odbora, ki je na seznamu kandidata vseh strank — ki ga mora po zakonu izobesiti na oglasni deski — povzročil imena slovenskih kandidatov ter jih tiskal brez stresa na šumniki.

Govorniki iredentističnih strank so sinoči na svojih zborovanjih vnovič napadli Jugoslavijo in jugoslovansko upravo v coni B. Govornik na zborovanju fašističnega italijanskega socialnega gibanja Alfredo Cucco, vodja sicilijanske federacije tega gibanja, je posvetil svoj govor podžiganju šovinističnih strast in poveljevanju Musso, linija.

Zamenjava denarja v Bolgariji

Sofija, 11. maja. (AFP): V Bolgariji bo vnovič izvedena valutna reforma, po kateri bo sto starih levov zamenjanih za en novi lev. Tečaj novega leva bo 1,70 leva za sovjetski rubelj. Premoženje zasebnih podjetij v bankah bo zamenjano samo do skupnega zneska plač osebja v teh podjetjih v razmerju 100 levov za 4 nove leve. V sporočilu ki ga je danes objavila Bolgarska brojavna agencija, je rečeno, da je bolgarski lev vezan sedaj na sovjetski rubelj in da je tako prenehala odvisnost bolgarskega monetarnega sistema od nestabilnega ameriškega dolarja.

New York, 12. maja. (Tanjug) Danes se je začelo zasedanje socialne komisije Združenih narodov, ki bo trajala do konca meseca. Komisija, ki bo reševala socialne probleme splošne narave, pa tudi nekatera posebna vprašanja, mora izdelati priporočila za Ekonomsko-socialni svet. Jugoslavijo zastopa v komisiji Gustav Vlahov.

Zadnje vesti

Beograd, 12. maja. Danes popoldne je maršal Tito v Belem dvorcu sprejel Radomira Tomica, člana senata republike Cile, in njegovo soprogo. Pri sprejemu je bil navzoč izredni poslanik in opolnočeni minister Cileja v Jugoslaviji g. Ricardo Boisard.

Dunaj, 12. maja. (Tanjug). Člani sindikalne podružnice jugoslovanskega poslanstva na Dunaju so obiskali večeraj bivše koncentracijsko taborišče v Mauthausenu in položili vence na spomenik žrtvam, ki so umrle v tem taborišču. Te dni je bilo 7 let od osvoboditve taborišča, v katerem je umrlo tudi 12.870 jugoslovancev.

Celovec, 12. maja. (Tanjug). Po sedemdesetmurnem bivanju na Koroskem je delegacija učiteljev iz LR Slovenije zapustila Celovec. Kot gosti Zveze socialističnih učiteljev Koroske so slovenski profesorji in učitelji obiskali razne kraje na Koroskem in se udeležili tridennevega tečaja učiteljev v Borovljah.

Ob prazniku Uprave državne varnosti

Danes poteka 8 let, odkar je Vrhovni komandant NOV in POJ in poverjenik za narodno obrambo maršal Tito izdal odločbo, da se za borbo proti notranjim sovražnikom, za borbo proti vsem mogočnim bandam in špijonom, ki so hoteli preprečiti zmago naše revolucije — osnuje poseben državni organ — oddelek za zaščito naroda — OZNA, ki se je kasneje preimenovala v Upravo državne varnosti. Zato je tudi 13. maj posvečen spominu velikih naporov, žrtv in doprinosu Uprave državne varnosti k naši osvoboditvi in naši neodvisnosti. 13. maj je praznik UDB, je naš nacionalni praznik.

V Sloveniji so se pričele razvijati predhodne oblike današnje UDB že v prvem razdobju osvobodilnega gibanja. Konec leta 1941 je izvršni odbor Osvobodilne fronte izdal dekret o ustanovitvi Varnostno-obveščevalne službe — VOS za borbo proti domaćim izdajalcem, proti tistim izvrškom slovenskega naroda, ki so se podali v hlapčevanje fašističnim okupatorjem in pričeli organizirati borbo proti enotnemu svobodoljubnemu slovenskemu ljudstvu in njegovi Osvobodilni fronti. Varnostno-obveščevalna služba je že v letu 1941 postala oborožena pest slovenskega ljudstva v borbi proti narodnim izdajalcem, postala je izvršilec obšod slovenskega ljudskega sodišča, postala je strah in trepet vseh izdajalcev in ponos vsega slovenskega ljudstva. S pozitivnim in herojskim delom članov VOS in ob silni podpori vseh zavednih Slovencev je Varnostno-obveščevalna služba s pravočasnim razkrinkavanjem načrtov in s pravočasnim uničenjem prikritih sovražnikov v veliki meri onemogočila profilsko, izdajalsko kontrarevolucionarno delovanje in s tem preprečila marsikatero katastrofo, ki so jo narod-

ni izdajalci pripravljali proti svobodoljubnemu slovenskemu ljudstvu, da bi zadušili osvobodilno gibanje.

Ko združeni sovražniki niso mogli borbo za narodno obrambo maršal Tito izdal odločbo, da se za borbo proti notranjim sovražnikom, za borbo proti vsem mogočnim bandam in špijonom, ki so hoteli preprečiti zmago naše revolucije — osnuje poseben državni organ — oddelek za zaščito naroda — OZNA, ki se je kasneje preimenovala v Upravo državne varnosti. Zato je tudi 13. maj posvečen spominu velikih naporov, žrtv in doprinosu Uprave državne varnosti k naši osvoboditvi in naši neodvisnosti. 13. maj je praznik UDB, je naš nacionalni praznik.

Ko so naše vojaške enote prenehale z boji, ko je bila naša domovina osvobodjena, za Upravo državne varnosti ni bilo počitka. Razni emigranti in tujini in tuje obveščevalne službe so pošiljale v našo domovino svoje špijone in diverzantske bande, ki pa so — po zaslugi UDB — ključno končale pred ljudskimi sodišči.

Z resolucijo Informbiroja in vsemi zločin, ki so ji sledili, je ta zunanja reakcija dobila novega zaveznika na Vzhodu. V borbi proti socialističnemu razvoju naše domovine so se znašli na isti črti pobezi jugoslovanski reaktorji in njihovi podporniki — reakcionarne kliše na zahodu, ostanki slovenske klerofašizma in njihovi podporniki v Vatikanu, podivjani moskovski imperialisti in bedni ostanki raznih agencij v državi. Vsi — rdeči, črni in beli reaktorji so se in se proti naši domovini bore na istih pozicijah.

Informbirojske države so spremeni-
le našo mejo v pravo bojno linijo, kjer vrše neprenehoma provokacije. NKVD je skušala organizirati v naši državi oborožene bande. Poslužila se je vseh mogočih sredstev za svoje varjenje, organizirala posebno organizacijo za pošiljanje informbirojskega propagandnega materiala v našo državo po rekah, vagonih, pošti in kjer se le da. In uspeh? Njihovi špijoni končujejo pred ljudskimi sodiščem, propagandni material pa gre v papirnice v predelavo.

Odkod črpa Uprava državne varnosti to svojo moč za tako uspešno izvrševanje svojih nalog v borbi proti sovražnikom našega socialističnega razvoja, za likvidacijo načrtov združene

reakcije, ki je skušala in skuša uničiti pridobitve naše revolucije in zavreči naš socialistični razvoj?

Brez dvoma v tem, ker dela le za koristi lastnega ljudstva, ker varuje pridobitve naše ljudske revolucije in napore naših delovnih ljudi, ker dela za koristi napredka, za stvar socialistične države, zato, ker varuje in utrjuje našo svobodo in neodvisnost, zato, ker je mogočno orodje za obrambo časti in svobode naših delovnih ljudi.

Zato, ker je edina socialistična obveščevalna služba.

Upravo državne varnosti je ustvarila naša Komunistična partija, pod njenim vodstvom se je UDB razvijala in krepila, Partija je dala UDB v borbi prekaljene kadre, ki ne poznajo počitka in strahu, ko čuvajo naše socialistične interese. V borbi proti sovražnikom naše države je imela Uprava državne varnosti v povojnih letih na desetine smrtnih žrtv in mnogo ranjenih.

Največja moč UDB pa je v tem, ker razvija vse svoje delo ob najtesnejši podpori vsega našega ljudstva. Prav tako kot so v času osvobodilne borbe pomagali vsi zavedni ljudje Varnostno-obveščevalni službi pri uničevanju narodnih izdajalcev, tako pomagajo danes vsi zavedni ljudje Upravi državne varnosti v borbi proti sovražnikom našega socialističnega razvoja. In ob tej najširši podpori naših delovnih ljudi se bo Uprava državne varnosti tudi v bodoče borila proti vsem poizkusom razbijanja in slabljenja naše socialistične domovine.

Tovarišem iz Uprave državne varnosti pa ob njihovem dnevu in našem skupnem prazniku čestitamo!

Močno deževje v Beogradu

V Beogradu je več tednov ni bilo močnejšega dežja, čeprav so se večkrat zvečer zbirali temni oblaki in so pričakovali ljudje, da se bo viliha kaka ploha. Veter pa je oblake razpršil. Sele v nedeljo zvečer je bilo nekaj več dežja, močno pa je začelo deževati v ponedeljek po 17. uri.

IZ NAŠIH KRAJEV

SLOV. KONJICE. Na okrajnem posestvu v Slov. Konjicah bodo v letošnji pomladi zgrigolali okoli 6 ha zemljišč, kjer bodo pozneje imeli nove nasade vinogradov. Pred dnevi so se pripeljali dva traktorja po 70 KS s plugom, ki lahko orje do 1 m globine in bodo z rigolanjem takoj začeli. Računajo, da bodo dnevno zgrigolali od 40 do 50 a, za hektar pa bodo plačali okoli 50.000 din. Če pa bi te površine rigolali brez strojev, bi morali plačati za ha nad 300.000 dinarjev. — L. V.

POLJČANE. V poslopju, kjer je bil dosedaj sedež OLO Poljčane, bo od sedaj dom onemoglih iz Maribora. Uslužbenec aparat v Poljčanih je svoje delo prenesel, večino inventarja je bila izročena občinskemu ljudskemu odboru, so la in raznih podjetij in je poslopje že skoraj popolnoma prazno. Okrajno gradbeno podjetje v Slov. Bistrici je že začelo s pripravi del, kjer bodo postele nekatere prostore predelali. V bodočem domu bo prostora za okoli 150 ljudi. — L. V.

„Ubogi“ bolniki in dvojne otroške doklade

Dejavni kolektiv tovarne avtomobilov v Mariboru je sklenil sam izločiti člane, ki zaradi svojega odnosa do podjetja ali skupnosti ne spadajo vanj. Ta sklep so po večini tudi izvedli. Saj je za vsakega delavca treba plačati akumulacijo, zato bi bilo neuporabno, če bi se plačilo za ljudi, ki ne izpolnjujejo svojih delovnih nalog.

Anton Lesjak, ki je bil zaposlen v oddelku za vzdrževanje, je mislil najbrž, da ga tovariši iz njegovega oddelka niso plačali, zato je bil v takem položaju, da je bil v tovarniški ambulanci, da ni mogel niti hoditi. Toda zdaj so »bolečine« popustile in Lesjak je pot od tovarniškega

Kmetijske zadruge v Prekmurju ustanovljajo lastna kinematografska podjetja

V vsem Prekmurju, ki ima okrog 100.000 prebivalcev, so imeli do nedavnega vsega le tri kina — v Murski Soboti, Belčinih in Dolnji Lendavi. Tako mnogi ljudje v oddaljenih vaseh še nikdar niso videli filmskih predstav. Ker v večjem delu Prekmurja še ni elektrike, tudi potujoča kina tod niso mogla predvajati svojih filmov, poleg tega pa v večini krajev tudi ni primernih prostorov.

Stvar se je spremenila šele z grad-

njo zadrugh domov oziroma z ureditvijo dvoran v zadrugh domovih. Tako so v Zenavljah na Gorickem (ob tromeji), kjer so prvi v Prekmurju popolnoma uredili nov zadrugh dom, tudi takoj poskrbeli za nabavo kinoprojektorja, tako da že od jeseni v tej zakotni vasi predvajajo filme. Zgledu Zenavlj je sledila tudi kmetijska zadruga v Prosenjakovcih — vasi s pretežno madžarsko narodno manjšino, ki ob madžarski meji. V Prosenjakovcih so uredili kino v zadrugh domu letošnega marca. Kupili so v Zagrebu star kinoprojektor, ki je stal nekaj nad 200 tisoč din. Čeprav predvajajo filme tudi le ob nedeljah in praznikih, si ustvarja z njim zadruga precej dobička. Elektro je dobila zadruga v majhni krajevni hidrocentrali, ki daje 1000-silno silo krajevnemu preletstvu. Zadruga je kupila lasten agregat.

Sedaj v Prekmurju že tretja splošna kmetijska zadruga ureja kino — in nabavlja kinoprojektor. Tokrat gre za nov kino v dvorani zadrugh doma pri Gradu (Gornja Lendava). Kino bo odprto, ko bo zadruga nabavila projektor.

V Prekmurju bi bilo treba urediti na tak način še nekaj kin v zadrugh domovih, da bi tako lahko približali filmsko umetnost tamkajšnjemu prebivalstvu. Zanimivo je, da doslej urejajo kina kmetijske zadruge predvsem v manjših krajih, medtem ko v krajih kot so Cankova, Rogoševci, Crenšovci itd., kjer bi bila kina še bolj donosna in hvaležno sprejeta od prebivalstva, še niso ni poskusili urediti dvoran in elektrike, oziroma kina, kar bi lahko znatno vplivalo na kulturni razvoj tej krajev. B. C.

Razprava proti ciganski vlomilski tolpi iz Prekmurja končana

V procesu pred mariborskim okrožnim sodiščem proti ciganski vlomilski tolpi iz Prekmurja, je bila v soboto zaslišana 56. priča. Kakor smo že poročali, so obtoženi vlomilci, ki so po kradih raznega blaga v vrednosti nad 5 milijonov dinarjev, zakrknjeno tajili večji del vse, česar ji bremeni obtožnica. Izjema je le vodja tolpe Ivan Kokaš, ki svoja dejanja priznava. Tretji in četrti dan sta sicer priznala vlom v KZ Pregrad tudi Lenci in Stefan Kokaš, a Limano je priznal tatvino svinje, Lenci pa še vlom v trgovino v Rudniku. Albert Kovač in Andraš Baranja sta priznala, da sta skupno s Kokašem odnesla iz poslovalnice KZ Budonci za pol milijona raznega blaga. Ob koncu zasliševanja so priznali tudi vlom, ki so ga izvršili oboroženi v KZ Velika Polana lani novembra in pri katerem so sodelovali razen vodja tolpe še Stefan in Ivan Horvat, Andrej in Jože Baranja ter Jože Cenar. »Odkritost obtožence izvirja pač iz tega, ker so bili pri dejanju zasledeni. Zadrugi med obtoženci Viljem Kučan je tudi skušal sodišče prepričati, da je kupoval od vlomilcev in gradil doma blago zgolj za lastno potrebo, ni pa mogel najti prepričevalnega zagovora za 51.000 kmetijskih bonov, ki jih je kupil od vlomilcev po 0,30 in 0,75 din. Sicer pa obremenjuje njegovo pošteno enoletno kazen, ki jo je predsedal v letih 1946-47 zaradi nedovoljene špekulacije. Trdovratni zakrknjenosti obtožence zadajajo najhujše udarce priče, ki brez izjeme izpovedujejo, kako so vlomilci pri rekonstrukciji vlomov sami brez vsakega pritiska pokazali kraj in način vlomov, dasi so pred sodiščem trdili, da so storili to na prišik.

V ponedeljek je bil dokazni postopek te razprave, ki je trajala polnih 7 dni in za katero je vladalo ves čas ogromno zanimanje, končan. Med razpravo so podrobno pretresali vseh 70

kaznivih dejanj in zaslišali 58 prič. Obtoženci so vse do zadnjega zakrknjeno tajili, le vodja tolpe Ivan Kokaš je svoja dejanja priznal. Javni tožilec je zahteval za te zločince, ki so s svojimi dejanji obutno škodovali narodno gospodarstvo in ljudsko imovino, najstrogo kazen. Sodba bo objavljena verjetno v soboto.

Prekržali so mu zbiranje »vojnege posojila«

Pred kratkim so bili milnički iz Sv. Petra pod Sv. gorami obveščeni, da zbira po vaseh nek moški »vojno posojilo«. Takoj so šli na poizvedovanje in že po nekaj dneh so ugotovili nabiralec »vojnege posojila« Alojza Kovačiča. Vite vase pri Pileščah. Kovačič je bil pred meseci odpuščen iz srednje tehnične vojske šole zaradi večjih prestopkov. Ostala pa mu je uniforma, v kateri je sedaj z grožnjami nabiral pri ljudeh denarne prispevke. Na postaji ljudske milice je priznal, da je v nekaj dneh nabiral okrog 1700 dinarjev »posojila«, s katerim se je hotel sam okoristiti, toda vestni milnički so mu to preprečili, — an

Ne bosta več kradla lesa

Brežiški milnički so v zadnjem času še bolj poudarili kontrolo po gozdovih in stopili na predloge prste ljudem, ki so že leta in leta kradli po gozdovih les, ga prodajali naprej in si ustvarjali lepe dobičke. Tako so izsledili tudi logarja Franca Skrele in voznika Ivana Pšica, ki sta samo v zadnjih mesecih odpeljala iz gozda nad 3 kubikov ukradenega češnjevega lesa, poleg tega pa sta na Hrvaško prodala še neugotovljene količine drv in drugega lesa. Na Skritečevem domu so našli milnički še okrog 20 kubikov drv. Skrele je že več let kuril z nakradelnimi drvmi. Poleg tega je prodal tudi kubični meter smrekovih debl iz nakradelnih smrek, iz državnega gozda je tudi odpeljal več kubikov lat. Tudi pri vozniku Pšicu so ljudski milnički našli lepe zaloge ukradenega lesa, med drugim tudi 24 ukradenih češnjevih debl, sam pa je priznal še druge tatvine lesa. Pri hsisl preiskavi so našli pri njem prikriti 3 vojaške in eno lovsko puško ter večjo količino nabojev. Za svoje grehe se bosta logar Franc Skrele in voznik Ivan Pšic zagovarjala pred ljudskim sodiščem. — an

V mariborski okolici ima Zveza borcev 4770 članov

V nedeljo je bil v Mariboru letni občni zbor okrajnega odbora Zveze borcev okraja Maribor - okolica, ki so se ga udeležili razen delegatov krajevnih zvez tudi član glavnega odbora Zveze borcev Vlado Majhen, sekretar okrajnega komiteja KPS Tone Ulih in kot zastopnik mestnega odbora zveze tov. Mele. Po nepopolnih podatkih ima Zveza borcev v mariborskem okoliškem okraju 4770 članov, navzlic temu pa je tudi v tem okraju še precej ljudi, ki zaslužijo biti člani zveze, a se iz raznih vzrokov še niso vključili v organizacijo. Lani so ustanovili nove odbore v St. Juriju ob Pesnici, Svecini, Crljenjaku, Miklavžu, Jesencih, Brezlem in Legnu. Med najboljšimi je organizacija v Pragerskem, ki vsestransko sodeluje z vsemi množičnimi organizacijami svojega kraja.

Delegati so na skupščini med drugim sklenili, da bodo v množičnih organizacijah obujali spomine na NOV, učili njihove člane budnosti proti sovražnikom socializma in jih utrjevali tudi v borbi proti klerikalizmu na vasi, ki si tu načrtno in po naročilu Vatikana utrjuje položaj.

Pojasnili k volitvam članov upravnih odborov v gospodarskih podjetjih

Navodila za volitve delavskih svetov in upravnih odborov gospodarskih podjetij določajo k 48, točki v skladu s 6. členom temeljnega zakona o upravljanju državnih gospodarskih podjetij, da se v novi upravi odbor podjetja lahko izloči največ tretjina članov upravnega odbora iz prejšnjega leta in da nihče ne more biti član upravnega odbora več kakor dve leti zaporedoma.

Glede na to, da trajajo mandati doba večini članov v starih upravnih odborih že dve leti, ker je bil mandat članov delavskih svetov in s tem tudi članov upravnih odborov, izvoljenih v drugi polovici leta 1950, podaljšan do konca leta 1951, t. j. do rednih volitev, je zvezi svet za zakonodajo in zgraditve ljudske oblasti izdal posojilo, ki pravi, da je intenzija tega predpisa med drugim ta, zavarovati potrebo kontinuitete pri delu upravnih odborov podjetij, zato se lahko voli v nove upravne odbore podjetij na rednih volitvah v začetku l. 1952 izvolijo tisti člani, ki so bili v prvih odborih izvoljeni v drugi polovici leta 1950 in katerih mandat je bil podaljšan do konca leta 1951.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR

Torek, 13. maja: Jasna, Servacij.

Sreda, 14. maja: Valjuno, Bonifacij, Svetolik.

SPOMINSKI DNEVI

13. V. 1840. Rojen francoski pisatelj Alphonse Daudet.

13. V. 1945. Partizani osvobodili Bistrico pri Pibkeru na Koroskem.

Radiološko-onkološka sekcija SZD obvešča svoje člane, da bo redni strokovni sestanek sekcije 16. maja ob 19 na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. 20. 1951.

Na medicinski fakulteti je 30. aprila t. l. promoviral za doktorja vsega zdravljenja tov. Miloš Lužnik iz Guštanja-Ravne na Koroskem. Srčno čestitamo. Lajner.

Maribor

Dežurne lekarne: Turek, 13. maja: Lekarna »Center«, Gosposka ulica 18.

SLOVENSKO NAROD. GLEDALIŠČE

Turek, 13. maja ob 20: Puccini: »Madam Butterfly«, red Ziš.

KINO MARIBOR

Partizan: italijanski film »Glumače, Udarnik: jugoslovanski film »Dokumenti«.

Pobrezje: angleški film »Bel hodnik. Studenci: ameriški film »Težka pota. TAM: ameriški film »Neptunova hči«.

RADIO MARIBOR

Turek: 13.-15. Oddaja v madžarsčini, 17.30-17.50 Skladbe francoskih avtorjev izjava čelst Bogomil Cehovin, pri klavirju Breda Rajhova, 17.30-19. Deset minut simfonije glasbe, 18.-18.10 Lokalne vesti, 18.10-18.30 Zbavna glasba, vmes objave in oglasi.

RADIO LJUBLJANA

SPORED ZA TUREK

Poročila ob 5.15, 6.00, 12.30, 15.00, 19.30 in 22.00 — 9.00-7.00 Pester glasbeni spored — vmes ob: 5.20-5.25 Objava dnevnega sporeda; 5.50-6.00 Jutranja telovadba; 6.05-6.30 Gospodinski nasveti; 6.30-6.40 Pregled tiska in radijski kalendar; 6.40 Soliska ura za nizio stopnjo; Nekaj minut simfonije iz citanike o zdravlju (ponovitve); 11.30 Soliska ura za visjo stopnjo — Pri čebelarju Matevžu; 12.00 Igra Zabavni orkester Radia Ljubljana; 12.40 Zabavna glasba, vmes objave; 13.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; Vmes petstopenjski spored; 14.00 Igra Vaški kvintet, pojeta Božo in Miško; 14.30 Iz klasičnih oper; 15.10-15.30 Zabavna glasba, vmes objave; 18.30 Zabavne melodije; 19.00 Petnajst minut na pošti; 19.15 Nastop Glasbene šole »Jože Močnik«; 19.40 Zabavna glasba, vmes objave; 20.00 Radijska univerza — Prof.

Protituberkulozni teden v Mariboru

Pred dnevi je bilo zasedanje mestnega odbora Rdečega križa za Maribor. Zasedanje je imelo dva dela: slavnostnega in delovnega. Na prvem je predsednik dr. Pohar najprej spregovoril o pomenu 8. maja, mednarodnega praznika Rdečega križa, zatem pa so odborniki poslali podpravno resolucijo Ligi društev Rdečega križa v Zenevo.

Na drugem delu zasedanja so delegati razpravljali predvsem o programu protituberkuloznega tedna v Mariboru, ki bo kakor v vsej Jugoslaviji od 11. do 18. maja. Razen tega, da bodo predavanja o pomenu RK v solah in v ljudski univerzi, bodo nekatere mariborske izložbe prikazale delo RK v našem mestu. Po gostlinah in v trgovinah že prodajajo značke, ki denarni akciji pa bo prispevalo tudi mariborsko gledališče, ki bo priredilo v korist RK predstavo. Cisti dobiček z dveh koncertov v parku (v nedeljo

11. in v nedeljo 18. maja), kjer bo igrala godba SKUD »Angel Besednjake, bo prav tako uporabljen v clovekoljubne namene RK.

Ena glavnih akcij v protituberkuloznem tednu pa bo akcija proti pljuvanju na mariborskih ulicah. RK bo organiziral pionirske ekipe, ki bodo vsakemu pasantu izročile letak s primerno vsebino, ako ga bodo videli pljuvati po ulici. Protituberkulozna sekcija mestnega odbora RK bo dala 50.000 din za čiščenje stanovanjskih prostorov, ki so ogroženi s TBC. Ista sekcija bo nudila tudi direktno pomoč bolnikom, k epidemiološkim akcijam pa bo spadal tudi pregled pljuvkov z mariborskih ulic. V solah bodo pisali naloge o pomenu RK in protituberkuloznega tedna. Tri najboljše naloge bodo nagrade s knjižnimi nagradami. O RK ter o borbi proti TBC bodo predavanja tudi po večjih delovnih kolektivih v Mariboru. — L

Etbin Kristan v Mariboru

V petek zvečer pred 76. obletnico rojstva Ivana Cankarja, je predaval O Ameriko njegov prijatelj in sodobnik, slovenski pisatelj Etb. Kristan. Naš rojak, ki se je 1914. leta podal v Združene države, so sedaj že več mesecev mudi v Jugoslaviji in se posebej v naši ožji domovini Sloveniji. Tako je obiskal tudi naš obmejni delavski Maribor. Stevilno mariborsko občinstvo ga je burno in pri srčno pozdravilo, ko je stopil v zadržni dvorani na Partizanski c. za predavateljsko mizo.

V svojem predavanju je orisal najprej življenje v Ameriki, kjer ni vse tako lepo in bajno, kakor mislijo nekateri. Kljub svoji visoki starosti je predaval Etbin Kristan izredno živahno in nazorno kar dve uri. Posredoval nam je svoje bogate izkušnje iz te največje kapitalistične dežele, kjer se črnci, pa tudi belci ne počutijo povsem dobro in svobodno. Opisal je tudi, kako je mogla nastati tako visoko tehnično razvita država. V vseh dosedanjih vojnah, od ameriške revolucije dalje, je komaj milijon Ame-

rikancev dalo svoja življenja, medtem ko je samo mala Jugoslavija v zadnji vojni žrtvovala 1.700.000 življenj za svobodo svoje domovine pa tudi za svobodo vsega naprednega sveta.

Ob koncu svojega predavanja je Etbin Kristan izrazil občudovanje narodom Jugoslavije, ki grade v svoji državi resnični socializem. O tem se je prepričal med svojim bivanjem pri nas, ko je obiskal neštete kraje v Jugoslaviji. Poudaril je veliko vlogo, ki jo ima današnja Jugoslavija v naprednem svetu. Več minut trajajoče, frenetično ploskanje je zaključilo njegova izjava. Sam predavatelj je bil videti ginen nad tem sprejemom, ki ga je doživel.

Ali si že naročnik ponedeljske izdaje »Slovenskega poročevalca«

MESEČNA NAROCNINA 20 DIN

UMRLI

Zalostni naznanjamo, da je v nedeljo, 11. maja minilo zaspala naša prebora KAROLINA VERITIC, upokojenka. Pogreb bo v torek ob 15 iz kapelice sv. Jožefa. Zalujoci. 3046-a

Umrla je mati, stara mati SLAVA CENSEN roj. LOVRENCIC. Pogreb bo 13. maja ob 15 od Vodovodnega stolpa na pokopališče na Rutli. Zalujoci družine: Cosenj, Masteri, Gaš in ostali. 3046-a

Umrl nam je naš ljubljani mož, oče, stari oče RUDOLF KUHAJ, upokojenec. Pogreb bo v sredo, 14. maja ob 14.30 z Zal — Andrejeve miriške veziče. Zalujoci žena Rozalija, hčerki Rozka in Danica ter ostalo sorodstvo. 3044-a

MALI OGLASI

TOVARNA AVTOMOBILOV MARIBOR potrebuje s takojšnjim nastopom službe odličnega samostojnega livarja in odličnega livarja specialista, ki mora obvladati oblikovanje in vtilvanje kompliciranih delov z večjim številom del. Stanovanje in hrana za samce predskrbljena. 6158-l

KUPILNO po eno klenko za Dissu plin in za kisik. Klenke morajo biti v uporabljen stanju. Ponudbe na »Slovenija vino«, Ljubljana, Frankopanska ulica 11. 5821-5

KVALIFICIRANEGA VARILCA, ki obvlada elektro in avtogeno varjenje, sprejme s takojšnjim nastopom tovarna jakov in žbivel Plamen, Kropa. Hrana in stanovanje je zagotovljeno, plača pa se določi po dogovoru. Interesenti naj se zgledajo v personalnem oddelku podjetja. 6207-l

OSEBNI AVTOMOBIL, dobro ohranjen, kupimo. Ponudbe poslati na naslov: Industrija plamenih izdelkov Jarše, pošta Domžale. 6160-5

STROJNEGA INŽENIRJA z najmanj 8-letno prakso in tehniko za laboratorij abezta z najmanj 5-letno prakso sprejme rudi in separacija abezta »Bogoslavac«, NR Makedonija. Stanovanje preskrbljeno. Plača po pogodbi. Interesenti naj se javijo direktno na naslov pisarno ali telefonično na št. 40, pošta Sv. Nikole. 6159-l

NASLAJE JE 9. maja guma tovarnega avtomobila na progi Trojane-Vranks. Naslov v podružnici SP Zagorje. 6205-10

DVA POSNEMALNIKA za mleko, kapacitete 100-300 litrov kupi Državno posestvo Belčinci. Ponudbe poslati z navedbo cene na Državno posestvo Belčinci. 6204-5

LESONO INDUSTRIJSKO PODJETJE NARJZE zamenja 10 kosov Manesmanov cinvi v dolžini po 6500 mm z zunanjim premerom 88 mm, za 240 tekočih metrov Manesmanov cinvi z zunanjim premerom 28 mm. Razliko v ceni smo pripravili plačati. Če zamenjava ne pride v poštev, smo slednje pripravljeni odkupiti. Ponudbe poslati na gornji naslov. 6209-6

DELOVNI LJUDJE

IZKORISTITE SVOJ LETNI DOPUST

NA RABU

Mestno gostinsko podjetje »JADRAN« s svojimi hoteli:

»RAB«, »ISTRA«, »SLAVIJA«, »MIRAMARE«, »KORANA« in

»DANICA«

omogajajo vam posetnikom komfortno bivanje, kvalitetno in obilno hrano

PRI DNEVNI PREHRANI DAJEMO OBVEZNO DALEC POZNANI PASKI SIR V SVOJIH TOČILNICAH TOČIMO PRVORAZREDNA DOMAČA ČRNA IN BELA VINA

CENE: »B« kategorija celodnevni pension (prenočišče, zajtrk, kosilo in večerja) od 450 do 500 din — »C« kategorija celodnevni pension (prenočišče, zajtrk, kosilo in večerja) od 400 do 450 din

NA NAVEDENE CENE SE UPOŠTEVA POPUST, KATERI BO PREDPISAN. — PLAČLJIVO TUDI Z INDUSTRIJSKIMI BONI

Podjetje razpolaga s poznano izletniško točko »MATOVICA«

Informacije dajejo vse poslovalnice »PUTNIK« v državi in Mestno gostinsko podjetje »JADRAN«, Rab

Sadovi delavskega upravljanja v jeseniški železarni

Za v marcu je delovni kolektiv jeseniške železarne dosegel lepe uspehe. V tekmovanju glede delavskega upravljanja se je uvrstil na drugo mesto v Sloveniji. Danes pa lahko že povemo, da je kolektiv v preteklem mesecu dosegel še lepše uspehe. Tekmovanje prihaja vse bolj do izraza v doseženih rezultatih, pa tudi številu izdelancev raste. Ni moglo o vsem pisati, kar se danes dogaja v naših delovnih kolektivih. Preprosti delavci rešujejo že takšna vprašanja, o katerih so nekoč samo sanjali. Sami si določajo plače, proizvodne naloge, delijo dobiček itd. Pa tudi v vprašanje kapitalne graditve in graditve družbenega standarda se čedalje bolj poglobljajo. Ni jim vseeno, kdaj in kako bo zgrajen ta ali oni obrat. Tudi v teh stvareh so postali že precej revolucionarni. Ne borijo se samo za izpolnitev plana, marveč tudi za to, da bo od njihovega dela imela skupnost čim več. Se to naj povem, da je kolektiv ob praznovanju 1. maja prejel visoko priznanje zvezne vlade, in sicer prehodno zastavo, nagrado in naslov najboljšega kolektiva črne metalurgije v lanskem drugem polletju. Na to priznanje so toliko bolj ponosni, ker so ga prejeli že drugi, kar jim daje pobudo za nadaljnje delo. Slišali smo na prvomajskem zborovanju, kako ponosno je direktor podjetja prebral pohvalno listino, ki jo je lastnoročno podpisal tovariš Tito.

V aprilu so dosegli 105,5% operativnega plana in prihranili 24 milijonov din

Pa pogledajmo s čem se ponašajo v poročilu o tekmovanju v aprilu. Mesecni operativni plan so izpolnili s 105,5%, in se s tem precej približali pokritju celotnega izpadata v proizvodnji, ki je nastal zaradi snežnih zametov v februarju. Se dva meseca morajo z enakim rezultatom izpolnjevati svoje naloge, pa jim ne bo več težko dosegati celotni letni plan, čeprav so v februarju izgubili skoraj ves mesec.

Z boljšo organizacijo dela in varčevanjem so v aprilu prihranili 24 milijonov din. V čem pa se kaže ta boljša organizacija dela? Predvsem v tem, da so v proizvodnji dosegli večji izplen, se pravi, da so pazili na material in imeli čim manj izmečka. Od 25 obratov železarne je prejšnji mesec izobiljšalo izplen 20 obratov. Vzemimo za primer obrat plavžev. Ta je povečal izplen nasproti planiranemu za 0,3%, kar pomeni v enem mesecu 30 ton več surovega železa. V martinarni so dvignili izplen za 0,4% ali 43 ton surovega železa, kolektiv elektropeti pa je izplen povečal za 1,8%, medtem ko so v proizvodnji okroglega profilnega železa dosegli celo na 2,1% večji izplen, kar pomeni v teži končnega proizvoda 190 ton.

VOJNO GRADBENO PODJETJE

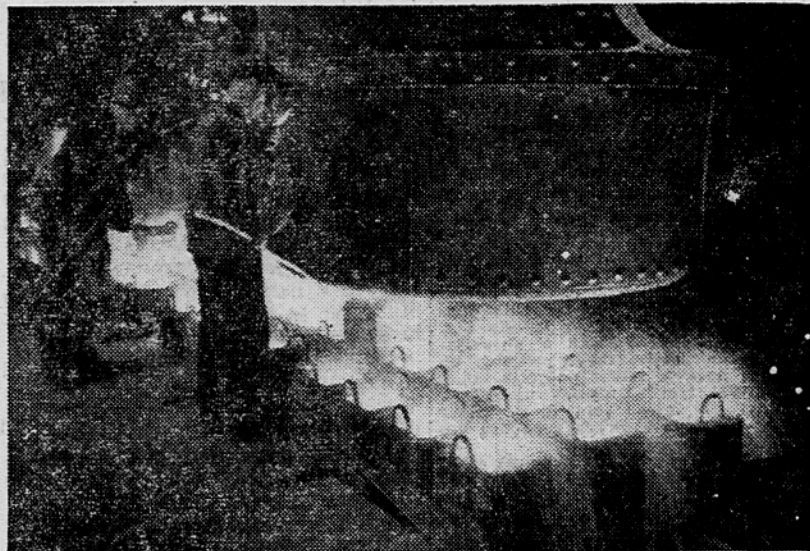
»PETAR MEČAVA«
v TRAVNIKU

išče
več gradbenih
tehnikov

vseh smeri z najmanj pet-
letno prakso
Ponudbe in vse informacije
na naslov

V. G. P. »PETAR MEČAVA«
TRAVNIK

Vse to doseči ni bila lahka stvar. To je uspeh dolgotrajnega prizadevanja večine kolektiva. Pri vsakem delu nastajajo ovire in težave, ki jih tudi v jeseniški železarni ne manjka. Toda delavski svet in upravni odbor sta s pomočjo, ki jo nudita partijska in sindikalna organizacija, že tako dozorila, da čedalje bolj posegata v probleme upravljanja in notranjo borbo za čim boljše izkoriščanje zmogljivosti podjetja, da bi na ta način dobila več tudi skupnost. Tega pa se v zadostni meri ne zavedajo nekatera obratovodstva s tehničnim osebjem in pripravo dela, sicer ne bi predložila za april nižji proizvodni plan, kakor se da doseči. Seveda

V martinarni jeseniške železarne vlijeva novo šaržo

upravni odbor, v katerem so zastopani najboljši delavci, predloženega plana ni odobril in ga zavrnil. Tako je plavžarski obrat predložil za skoraj 640 ton nižji plan, martinarna za 400 ton, elektro-pec za 100 ton itd. Če sedaj ob zaključku meseca pogledamo izpolnjene naloge v obratih, vidimo, da je plavžarski obrat izpolnil plan s 124%, martinarna s 111% itd. Kaj lahko sklepamo iz tega? Vse kaže, da v nizko postavljenih planih izraža težnja nekaterih ljudi, da bi si zagotovili večje premije. Izpolnitev plana in njegovo prekoračenje pa dokazuje, da je upravni odbor pravilno ravnal in znal dobro oceniti sile v podjetju.

Plavžarski obrat je dvignil proizvodnost dela za 20%

Družbeni plan terja vedno nove načine in metode dela, da se doseže večja rentabilnost proizvodnje. V železarni so uvedli redna proizvodna posvetovanja, na katerih analizirajo uspehe in neuspehe. Kolektiv pri plavžih je povečal v aprilu proizvodnost dela za okrog 20%, v primeru z marcem, kar da v količini izraženo 48 ton v 24 urah. To povečanje dela je omogočilo, da so odpravljali dobavo 1.900 ton surovega železa iz železarne v Sisku in prihranili samo pri prevoznih stroških na železnici nad 3,5 milijona din. Razen tega pa je na jeseniškem proizvedeno železo cenejše. S pravilnim izračunom vložka so v plavžih zmanjšali zhlodno za 20%, kar pomeni povečanje proizvodnje in zmanjšanje porabe koksa. Se v večji meri pa se bo zhlodalo obratovanje plavžev, ko bodo dograjene velike peči za predgrete zraka, tako imenovani »kavperji«. Tudi v borbi za izkoriščanje celotnega 48-urnega

tedenskega delovnega časa in za zmanjšanje nadurnega dela, ki povzroča večje proizvodne stroške, so napravili nekatere uspešne ukrepe. Tako so pri plavžih uvedli četrti izmeno, ki jo bo treba uvesti tudi v ostalih metalurških obratih z neprekinjenim obratovanjem.

Vsako uro 300 kg več jekla

V Martinarni so z nekaterimi rekonstrukcijami, ki so jih izvedli v lanskem letu, dvignili proizvodnost dela na vsako uro obratovanja za 300 kg, pri tem pa so hkrati zmanjšali porabo premoga, ognjevarne opreke in drugega materiala. To so

zlasti dosegli z novimi gorilci tipa »Jesenice«, ki so jih uvedli v Siemens-Martinovih pečeh. V kratkem bodo te gorilce uvedli tudi na tretji peči. V novi valjarni debele pločevine na Javorniku so podaljšali za 2 m peč, t. j. peč za žarjenje bran, iz katerih se valja pločevina. Tako so zmanjšali zastoj na valjni proggi ki so povzročali na leto izpadek okrog 800 ton srednje pločevine. Hkrati so izvršili glavni remont peči 5 dni pred rokom. Peč so že kurili, ko so jo na zunaj še popravljali. S predčasno dovršitvijo remonta so dosegli prihranek 12,6 milijona din.

V železarni so začeli tudi strogo kontrolirati dobavo osnovnih surovin in materiala. Zaradi slabe kvalitete so zavrnili dobavo cagljiv iz Smedereva v vrednosti 16 milijonov din. Uporaba slabih cagljiv bi kvarno vplivala na finančni efekt in tudi na renome železarne. Podjetje, ki je do bavilo kalcijeve silikat slabše kakovosti je moralo priznati 100.000 din popusta. Pri nabavi žarilnih kotlov in cevi iz inozemstva so z zamenjavo dobaviteljev prihranili 1,2 milijona din itd.

Se marsikaj bi se dalo povedati o tem zasluženem delovnem kolektivu, ki je, ponosen na svoje uspehe, slavil praznik 1. maja po svoji tradiciji navdani na Poljanah, kjer se je ta dan zbralo nad 10.000 ljudi iz Jesenice in okolice.

Tudi o tarifnem pravilniku je ves kolektiv jeseniške železarne podrobno razpravljali. Ze prvi osnutek, ki so ga dali v diskusijo, je močno razgibal vse kolektiv. Tudi ta je bil na željo večine predelan in bo v kratkem dovršen. Določal bo zaslužke za vsako delovno mesto posebej. Komisijski za tarifni pravilnik so se dopolnili s preizkušenimi delavci iz proizvodnje.

To bi bil kratek pregled dela in uspehov delovnega kolektiva jeseniške železarne v aprilskem tekmovanju glede upravljanja podjetij po delovnih kolektivih.

Vreme

VREMENSKO POROČILO
HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 12. maja ob 7: Srednja in severna Evropa je še naprej v območju dotoka hladnega polarnega zraka, ki povzroča izdatne padavine in pad temperature v navedenih predelih. V višini 2000 m znaša temperatura 0,0 Celzija.

Danes je v Sloveniji pretežno oblačno vreme s padavinami in najnižjo temperaturo 5°C v Slovenj Gradcu.

Napoved za torek 13.: Pretežno toplo vreme s krajevnimi plohami. Temperatura bo padla ponoči do 4°C podnevi do 18°C.

Danes pojde na pot Titova štafeta kajakašev

Tudi letos organizira Pomorsko brodarška zveza štafeto v počastitev 60. rojstnega dne maršala Tita. Po vseh večjih rekah Jugoslavije bodo te dni tekla najtoplejša čustva in pozdravi, ki jih bodo nosili kajakaši preko Borge, Jezov, mirnih in divjih rek v prestoniko nove Jugoslavije k njenemu učitelju in voditelju, tovarišu Titu.

Danes ob 10 bo odšla štafeta z Jesenice po Savi. Proti večerju jo šteta za v Kranju, odkoder bo naslednji dan nadaljevala pot proti Ljubljani. Ustavila se bo pri Ježici okrog 13. ure, nakar bo nadaljevala do Ljutje. Na Dan svobode, 15. maja, bo iz Ljutje prišla do Kiškega. Naslednji dan, 16. maja, popoldne pa bo štafeta predala pozdrave v Zagrebu hrvatskim kajakašem, ki jih bodo ponesli dalje.

Dva mitinga ljubljanskih atletov

Končno so letos oživila tudi ljubljanska atletska tekašica, saj se je letošnji začetek zaradi izredne zime precej zavlekel. Vodilni ljubljanski atletski klub Odra, Zeleničar in Grafičar (bivši Triglav) so v soboto in nedeljo na dveh uspešnih mitingih predložili svoje moči, kar jih tudi letos čakajo velike preizkušnje v prihodnjih tekmovanjih. Na stadionu Odras do Odrasovci v 19 točkah tekmovanja dosegli nekateri zelo lepe uspehe, kar prica, da so vestno izkoristili zimski trening. Tudi na letovici Grafičarja v Tivoliju, kjer so sodelovali Caihen 11.9; 60 m: Caihen Perišić 8,2; mlad.: Malič 8,6; 300 m: Kramar 39,9; mlad.: D. Beljak 38,0; 600 m: Caihen 1:47,6; 1000 m: Caihen 3:04,0; mlad.: D. Lenarčič 2:55,8; mlad.: C. Rebec 2:56,3; krogla: Goljar 10,82; mlad.: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Zaradi udeležbe mladincev vseh treh društev na srednjeskolskem krosu ljubljane in ekine Odras, Zeleničar in Grafičar, ki so število tekmovalec manjšale, zato sta Odras in Grafičar pripravila za prihodnje nedelje zanimiv medsebojni dvoboj s kakovostnimi točkami.

Lepo uspela atletska prireditev v Celju

V okviru proslav za 500-letnico mesta Celja je AD Klavdivar pripravil v nedeljo na svojem stadionu prvi atletske miting v letošnji sezoni. Poleg 150 domačih atletov je nastopilo še 14 tekmovalec Bratstva 142, 17 mariborskega Zeleničarja, 8 tekmovalec Odras (Ljubljana) in 7 iz Ljutje.

Kljub temu, da je skoraj ves čas tekmovanja pihal tekačem nasprotni veter, so bili doseženi zadovoljivi rezultati. Posebej velja poudariti uspeh 100 m: Lorger 11,3; Zupančič 11,6; Petauer (vsi Kl.) 11,8; mlad.: Hvala (Kl.) 12,9; ženske: Florjan (Z.) 14,2; Petrušić 14,2; 300 m: Caihen 1:47,6; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

15. maja društveni izlet Partizana

Čas je, da iz telovadnice preidemo na plačino. Prava telesna vzgoja tudi ne more biti brez krepkega dela v naravi. Zato pojditmo kar najpogostejše v vsem članstvu na izlete.

Dan Zmaga 15. maja je naš obvezni izletni dan. Tega dne morajo prirediti vsa naša društva z vsem članstvom, tudi podporniki, celodnevni pes izlet v okolico. Kjer je mogoče, naj se dogovorijo sosedna društva ali pa skupni pohod ali spaj za snidenje na določeni kraj. Podirji gredo lahko po svoji, krajši poti in se snidejo na glavnem počivališču z ostalimi članstvom. Okrožna načelnstva naj takoj sprožijo take dogovore ali pa naj samostojno prireditelj skupne ali koncentrirane ponove več društev.

Ce mogoče, pojdite skozi kraje ali na kraje, ki so znani iz narodnosvobodilnega boja. Kratke govore o takratnih tamkajšnjih dogodkih in o pomenu 15. maja naj ne zmanjka za mladino, spomni na znameniti čas.

Na glavnem počivališču ne prebije brez vzgojnega dela. Telovadnice igre razveselijo slehernega. Kjer se snideš s sosednimi društvi, napravite z oddelki prireditev prostih vaj za nastop, da vidite, kaj še manjka. Tudi kosanje v tej ali oni vali (skok tek, meti, raznoterosti, plezanje na drevo, redovne vaje in druge predvojaške vaje) bo koristilo in razvedrilo. Kjer morete, povabite mladino in odrasle iz sosednje vasi bliže, nel si ogledajo vaše početje; morda jim lahko

očetu na pomoč. Spet se mu je posrečilo, da je odločilno potolkel Orsinije in jih ponizal.

Cezarjeva zmaga je bila francoskemu kralju Ludoviku XII. v spodbudo, da je pridobil Cezarja in njegovo vojsko za novo osvojitve Neaplja. Denar za pohod je papež priskrbel s tem, da je imenoval nove kardinale, ki je moral vsak od njih plačati za kardinalski klobuk 15.000 do 20.000 zlatnikov. Mimo tega sta se papež in Cesare povabila k pravičnemu bogatemu kardinalu Adrianu v goste. Menila sta, da bi bilo za njim kaj prijetno delovati.

Papež, ki je bil drugače malo naklonjen kuhinjskim užitkom, je se živo zanimal za jedilnik. Sam je stopil v kardinalovo kuhinjo. Privrzel si je predpasnik, in videl so ga, kako se je ukvarjal s pripravljanjem fazana. Fazana so otrebili, papež mu je previdno odparal kožo od prsi. Nato je sesekal četrto funta slanin za pretikanje, gomoljiko in petdeset gramov svinjine pa stlačil vse to med prsi in kožo. Nazadnje je fazana vsega s slanino ovil.

Kardinal je bil dal pripraviti slastno kosilo: nove beluške, posrvice rezine na rjavem maslu z rakovimi testenikami, fazana na ključalih prepečenih s smetanovo solato, ananase v ribezovi meglji in toplo sirovo pecivo.

Papež, ki je imel doma v Vatikanu iz skoposti pičlo kuhinjo, se je vneto mastil z jedmi. On pa Cesare sta bila židane volje.

Borgijec je bil imenitno godilo, zmeraj je šlo naprej, zmeraj dalje, časih samo tako karji pri skakalski proce-

Poleg glavne štafete, ki gre po Savi, bo še več priključkov. Pozdrave po Soči bodo nosili kajakaši iz Mosta ob Soči in Solikana, in sicer od Kobariča do Vrhnike. Odkoder bodo poslali pozdravni telegram glavni štafeti. Stranska štafeta bo šla tudi po Ljubljani — od Vrhnike do Zalogi, kjer se priključi glavni štafeti. Tu bodo nosili pozdrave tudi veslači »Savice« iz Ljubljane od Vrhnike do Splice, odkod pa bo šla štafeta, ki jo bodo nosili kajakaši pomorske brodarškega društva »Cveto Močnik« po Ljubljani skozi mesto, in to dne 14. maja okrog 13. ure.

Kajakaši Maribora po Dravi do Maribora, odkoder jih bodo nosili motoristi do Celja. Po Savinji se bodo spustili kajakaši iz Pozele, iz Celja, kjer bodo prevzeli tudi

ima hvalažno nalogo, da poleg miličnikov vključuje sedaj v svoje vrste še mladino zahodnega dela Ljubljane, kjer se snuje na Viču novo atletsko društvo. Ker s treninji gostuje na letnem telovadšču v Ljubljani, da se je sodelovanje s TD Partizana nemoteno znano zboljšalo z obojestranskim razumevanjem. Požrtvovalno delo majorja Kramarja v tem klubu kaže že ob tem prvem nastopu lepe sadove.

Na tekmovanju Odras do Odrasovci v 19 točkah tekmovanja dosegli nekateri zelo lepe uspehe, kar prica, da so vestno izkoristili zimski trening. Tudi na letovici Grafičarja v Tivoliju, kjer so sodelovali Caihen 11.9; 60 m: Caihen Perišić 8,2; mlad.: Malič 8,6; 300 m: Kramar 39,9; mlad.: D. Beljak 38,0; 600 m: Caihen 1:47,6; 1000 m: Caihen 3:04,0; mlad.: D. Lenarčič 2:55,8; mlad.: C. Rebec 2:56,3; krogla: Goljar 10,82; mlad.: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Zaradi udeležbe mladincev vseh treh društev na srednjeskolskem krosu ljubljane in ekine Odras, Zeleničar in Grafičar, ki so število tekmovalec manjšale, zato sta Odras in Grafičar pripravila za prihodnje nedelje zanimiv medsebojni dvoboj s kakovostnimi točkami.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Tekmovanje v Domžalah

Domžale, 11. maja. Atletska sekcija TVD Partizan je imela danes odprto tekmovanje, katerega so se udeležili tudi atleti športnega društva iz Kamnika. Kljub odsončnim razmerjem in slabim tekmovalec obeh sekcij so bili za

pokažete kar majhno javno telovadbo in jim o dobroti in koristnosti telovadbe pa o plemenitih namenih »Partizana« tudi karkšno trezno poveste.

Pohod na čisti naj bo discipliniran, v redovni tvorbi (čverstopu). S svojo urejenostjo naj opozori prebivalstvo ob poti na Partizana. Ne pozabite na naše lepe pohode partizanske in narodne pesni. Hrano vzemite s seboj in odvrčite čiste čisto od gostilne, ki ne prekažejo ugnej vzgojni učinek žetja. Zlasti mladino navajamo, da skromno živi ob svoji tvorbi kakor vojak.

Pohod izrabite za spopolnitev v predvojaškem znanju (orientacijski pohod po zemljevidu, kompasu, zavarovan nastopni pohod ali pohod v patrolah 14). Če ste dogovorjeni za snidenje z drugimi društvii, bi bilo ko nalašč, da se »izvohate« s patrolami: mladina je sika vneta za take naloge. Našli smo le nekaj primerov, da nakazano možnosti za koristno delo, zato se držite samo tega.

V najkrajšem času moramo vedeti, kako so se izlet obnesli, zato nam pošljite do 20. maja kratko poročilo s pomembnimi podatki, zlasti o številu izletnikov po spolu in starosti (odečki), potek kroga, času odhoda in vrnitve, koliko ur hoda, kaj ste počeli na pohodu, kaj na počivališču, s katerimi drugimi društvii ste se sešli, vreme in podoba.

»Partizana« poveza za telesno vzgojo v Sloveniji.

pozdrave iz Drave, pa bodo nadaljevali celjski kajakaši do Zidanega mosta kjer se bodo sestali z glavno štafeto. Po Potarju iz Dolenjske bodo prenesli po Krki od Novega mesta, odkoder po šteta 15. maja ob 12 do Brežic, kjer bodo predali pozdrave glavni štafeti.

V novomeškem okraju nad 1200 tekačev

Priprave za Titovo štafeto so letos v novomeškem okraju posebno živahne. Mnogo organizacij, društev, delovni kolektivi in ostalo prebivalstvo se pripravljajo, da s sodelovanjem pri štafeti izrazijo globoko vdanost in ljubezen vseh delovnih ljudi do maršala Tita.

Skrozi Novo mesto bo šla triglavska, tržaška in koroska štafeta, nadalje štafete Strleške zveze Slovenije, Jugoslovanske ljudske armade in protiletalske zaščite ter gasilcev. V Novo mesto bodo prišle 20. maja ob 12.40. Istosčasno bodo prišle šest okrajnih štafet, in sicer iz Baze 20, iz Gornjih Laz, Uršnih sel, iz Skočjana, s Trške gore, iz Podgrada in iz Suhe krajine. Skupna dolžina vseh prog, ki jih bodo pretekli tekači vseh novomeških okrajev, meri nad 500 km, sodelovanje pa bo po dosežanih prijavah nad 1200 tekačev. Štafete bodo šle iz Novega mesta proti Brežicam 20. maja ob 13. uri.

Velike priprave na Primorskem

Delovno ljudstvo Primorske bo 60-letnico maršala Tita letos še slovesneje praznovalo. Tehnično stran izvedbe »Titove štafete« je prevzel Okrajni odbor za telesno vzgojo »Partizana« v Novi Gorici. V okviru je organizacijo so ustanovili poseben štab, v katerem so zastopani predstavniki Partizana, Zveze borcev, ljudske tehnike in ostali. Načrt glavne in stranskih prog je že izdelan, pri čemer so doleteli, da bo v štafeti sodelovalo nad 2500 tekačev, izmed katerih bo 1300 iz Gorice, 300 iz Tolmina ter okoli 700 iz Sežane. V Tolmini, Solkanu, Ajdovščini in drugih krajih bodo tudi mitingi.

Glavna proga bo tekla iz Bovca po Soči do doma in bo v Novi Gorici zavila v V. pavske dolino ter se na Razdrtemu združila s štafeto iz Sežane in Kopra. Odhod bo 19. t. m. zjutraj. Glavni štafeti se bodo pridružile stranske štafete. V Kobardu bo prišla štafeta iz Breginje in od snežnih plavžov dosegle vasi Bovec, Goriška, bo imela 14 stranskih prog. Proga bo tekla letos prvič s Črnege vrha nad Idrijo skozi Vipavsko dolino.

Slovesen sprejem štafeti pripravljajo v Solkanu, kjer bodo prišle štafete iz gornje in spodnje Vipavske, Kranjske in Gor. Dne 20. t. m. bo štafeta nadaljevala pot proti Razdrtemu. Štafeto pa bodo izdela tamkajšnji domači moštri.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D. Petrušić 170; mlad.: C. Friedl 160; skok s palico: Pungartnik 305; daljina: Caihen 473; mlad.: Wagner 663.

Na tekmovanju Grafičarja doseženi uspehi so: 100 m: Soba (Zel.) 11,9; 300 m: D. (ista krogla): Petrušić 9,87; mlad.: (5 kg): P. Kunc 12,34; ženske: Kotlusek 12,74; višina: Caihen 140; mlad.: Ravnjak 165; mlad.: D.